Ազգ
Azg
15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2005 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 165 (3331)

Հայաստանը ՄԱԿ-ի փոխնախագահ երկրների շարքում

Երեկ Նյու Յորքում մեկնարկեց ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի հոբելյանական՝ 60-րդ նիստը (տես՝ էջ 5): Նիստի սկզբում, ինչպես տեղեկացնում են Հայաստանում ՄԱԿ-ի գրասենյակից, ընտրվել է Գլխավոր ասամբլեայի գլխավոր կոմիտե, որը կգործի նիստի ողջ ընթացքում: Կոմիտեի նախագահն է Ժան Էլիասոնը (Շվեդիա): Ընտրվել են նաեւ փոխնախագահ 21 երկրները, որոնց շարքում է Հայաստանը: Հիշեցնենք, որ 60-րդ նիստում Հայաստանը ներկայանում է վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի մակարդակով:

Նույն աղբյուրը տեղեկացնում է նաեւ, որ ընտրվել են գլխավոր 6 հանձնախմբերը, որոնցից 4-րդը՝ հատուկ քաղաքական եւ ապագաղութացման հանձնաժողովը գլխավորում է ՄԱԿ-ում Ադրբեջանի մշտական ներկայացուցիչ Յաշար Ալիեւը:

Տեղեկացնենք, որ Գլխավոր կոմիտեի նախնական օրակարգում ընդգրկված է նաեւ հետեւյալ հարցը՝ «Ադրբեջանի գրավյալ տարածքներում տիրող վիճակը», որի մասին՝ ստորեւ:

Պատերազմի վերսկսումը Ղարաբաղում շատ հավանական է

Ճգնաժամերի միջազգային խումբը հրապարակել է զեկույց, որում հայկական կողմերի համար կան մի շարք տհաճ ձեւակերպումներ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ադրբեջանի եւ Հայաստանի միջեւ ղարաբաղյան հակամարտությունն ամենալուրջ խոչընդոտն է Հարավային Կովկասում խաղաղության եւ կայունության հարցում: Ճգնաժամերի միջազգային խումբը (ՃՄԽ) (International Crisis Group) երեկ հրապարակել է ղարաբաղյան կարգավորման զեկույցներից առաջինը՝ «Դիտարկում հակամարտության վայրից» (Viewing the Conflict from the Ground): «Պատերազմի վերսկսումը Ղարաբաղում շատ հավանական է», նշվում է զեկույցի նախաբանում: Ընդհանուր առմամբ ավելի քան 30 էջանոց զեկույցում ներկայացվում է այսօրվա իրավիճակը Լեռնային Ղարաբաղում, հայկական ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող 7 շրջաններում, ինչպես նաեւ ադրբեջանցի տեղահանվածների կենցաղային պայմանները նրանց համար նախատեսված ճամբարներում:

Զեկույցում կան հայկական երկու կողմերի՝ Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի համար մի շարք տհաճ ձեւակերպումներ: **«Ազգն»** առաջիկա համարներում առավել մանրամասն կանդրադառնա դրանց: Այսօրվա հրապարակման մեջ առանց մեկնաբանությունների կներկայացնենք որոշ հատվածներ զեկույցից: «ԼՂ-ն անկախության ձգտումներ ունի եւ պնդում է, որ ունի ժողովրդավարական ճանապարհով ընտրված կառավարություն, ինչը պետականության համապատասխանության նախապայմաններից է... ԼՂ-ն դարձել է աշխարհում ամենառազմականացված հասարակություններից մեկը»:

«ԼՂ ուժերն զբաղեցնում են Ադրբեջանի տարածքի 13,4 տոկոսը, որը ներառում է նախկին ԼՂԻՄ-ի 92,5 տոկոսը, Լեռնային Ղարաբաղի հարակից 5 շրջաններն ամբողջությամբ, եւ երկուսը՝ մասնակիորեն: Ինքնահռչակ ԼՂ իշխանություններն ասում են, որ իրենց տարածքի 15 տոկոսը վերահսկում է ադրբեջանական բանակը: Դրա մեջ մտնում են Մարտունու եւ Մարտակերտի շրջանների որոշ մասեր, ինչպես նաեւ Շահումյանի շրջանը ԼՂ-ի հյուսիսարեւմուտքում: Բացի դրանից, նրանք Լաչինը համարում են ԼՂ-ի մաս եւ նշում, որ այդ շրջանը չի կարող դառնալ փոխզիջումների առարկա, քանի որ Ղարաբաղը կապում է արտաքին աշխարհի հետ»:

Տես էջ 3

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Այսօր Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում քննարկվում է Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Սեպտեմբերի 12-ին Քոթահիայում Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի դեմ մահափորձ էր կատարվել: **«Ազգը»** դրան անդրադարձավ: Ավելացնենք միայն, որ մահափորձն իրականացնող Մուստաֆա Բաղդասը կալանվել է: Մահափորձը, սակայն, չէր հանգեցրել Էրդողանի ծրագրի ընդհատմանը: Նա Քոթահիայից շարժվել էր Ստամբուլ՝ ուղեւորվելու համար Նյու Յորք, որտեղ մասնակցի ՄԱԿ-ի 60-րդ՝ հոբելյանական գագաթաժողովին:

Վարչապետ Էրդողանի մասնակցությամբ Թուրքիան ընդգծում է գագաթաժողովի կարեւորությունը: Ըստ երեւույթին նրա համար ավելի քան կարեւոր է ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի քննարկումը: Այլապես Էրդողանն իր ողջ ուշադրությունը բանաձեւի խափանման վրա կենտրոնացնելու համար ԱՄՆ-ի հրեական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ հանդիպումներ չէր կազմակերպի, ոչ էլ թուրքական հեռուստաընկերություններն ու թերթերը, գագաթաժողովը մի կողմ թողած, չէին զբաղվի նրա հանդիպումներով:

Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը Ներկայացուցիչների պալատի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովում, որպես օրակարգի առաջնահերթ խնդիր, կքննարկվի այսօր: Քննարկումները կսկսեն Հայաստանի ժամանակով 19:30-ին: Թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը, տեղեկացնելով քննարկման մասին, նշում է, որ քվեարկության դրվելու դեպքում բանաձեւի ընդունման հավանականությունը մեծ է: Սակայն դրա ընդգրկումը Ներկայացուցիչների պալատի օրակարգում կախված է պալատի խոսնակ Դենիս Հասթերթի մոտեցումից:

Տես էջ 5

52 տարեկանում մահացավ արգենտինահայ երգիչ Արթուր Գույումջյանը

Մոնտեվիդեոյից լրագրող Դիեգո Կարամանուկյանն «Ազատությանը» տեղեկացրել է, որ երեկ մահացել է արգենտինահայ ճանաչված երգիչ Արթուր Գույումջյանը, ում արվեստը քաջածանոթ է Հայաստանի եւ Ղարաբաղի երաժշտասերներին: Տասնամյակներ առաջ տեսողությունը կորցրած երգիչը, որը մի քանի անգամ համերգներ է տվել եւ ջերմ ընդունելության արժանացել Հայաստանում եւ ԼՂ-ում, վերջին տարիներին տառապում էր երիկամների հիվանդությամբ: Արգենտինայի եւ Ուրուգվայի հայ համայնքների հանգանակած գումարներով նա Բոլիվիայում ենթարկվել էր բարդ վիրահատության:

52-ամյա երգչի օրգանիզմը չէր կարողացել հաղթահարել վիրահատության հետեւանքները:

Երեւանը դուրս կգա բանակցություններից, եթե Բաքուն ԼՂ հարցն արծարծի ՄԱԿ-ում

Հայաստանը դուրս կգա ղարաբաղյան կարգավորման գործընթացից, եթե ադրբեջանական կողմը ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի 60-րդ նստաշրջանում փորձի արծարծել յուրահատուկ խնդիր, որը վերաբերում է ղարաբաղյան խնդրին: Այս մասին «Ռեգնում» գործակալությանն ասել է ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Համլետ Գասպարյանը: Հակառակ դեպքում, նշել է Գասպարյանը, Ադրբեջանն ստիպված կլինի բանակցությունները շարունակել անմիջականորեն Ստեփանակերտի իշխանությունների հետ: Մամլո խոսնակը վկայակոչելով ՄԱԿ-ի ընթացակարգը, նշել է, որ Ղարաբաղի խնդիրը, որն այլ հարցերի հետ մնացել է չքննարկված Գլխավոր ասամբլեայի նախորդ նստաշրջանում, ինքնաբերաբար կարող է 60-րդ նստաշրջանի մասնակիցների ուշադրությանը փոխանցվել: «Սակայն Ադրբեջանը չի կարող ձեռնարկել որեւէ քայլ՝ պնդելով այդ հարցում, քանի որ դա կհակասի պայմանավորվածություններին, որոնք ավելի վաղ ձեռք են բերել կողմերը», ասել է Գասպարյանը:

Հիշեցնենք, որ Երեւանի եւ Բաքվի պայմանավորվածությունների արդյունքում ադրբեջանական կողմը հրաժարվեց «Իրավիճակն Ադրբեջանի գրավյալ տարածքներում» ձեւակերպմամբ հարցը ՄԱԿ-ում քննարկելուց, պայմանով, որ հայկական կողմը համաձայնություն տա ԵԱՀԿ փաստահավաք առաքելության այցելությանը ԼՂ վերահսկվող տարածքներ: 2005 թ. հունվարի 30-ից փետրվարի 6-ը փաստահավաք խումբը շրջեց բոլոր 7 շրջաններում, հրապարակեց զեկույց, որում նշվում էր, որ Հայաստանը եւ ԼՂ-ն կանոնավոր, կազմակերպված վերաբնակեցում այդ տարածքներում չեն իրականացնում:

Ադրբեջանը մտադիր է ատոմակայան կառուցել

Ադրբեջանի ԳԱԱ Ռադիացիոն խնդիրների ինստիտուտի ղեկավար Ադիլ Ղարիբովն, ըստ «Ազերթաջ» գործակալության, չի բացառել, որ մոտ ապագայում հանրապետությունում կկառուցվի ատոմակայան: Նրա խոսքերով, դեռ 1980 թ. Նավայի գյուղի մոտակայքում դրվել էին ատոմակայանի հիմքերը, սակայն հետագայում անհայտ պատճառներով շինարարական աշխատանքները չեն ավարտվել: «Ադրբեջանի նավթային պաշարները կսպառվեն 35-40 տարիների ընթացքում: Վաղ թե ուշ մեր երկիրն ստիպված է լինելու օգտագործել ատոմային էներգիա: Այդ պատճառով ատոմակայանի կառուցումն անխուսափելի է», նշել է Ղարիբովը:

Ռինո Հարնիշ. «Նախիջեւանը Հայաստանին պատկանելու խոսակցությունները ծիծաղելի են»

Ադրբեջանում Մ. Նահանգների դեսպանն, ըստ «Ռեգնում» գործակալության, երեկ ասել է, որ Նախիջեւանը Հայաստանին պատկանելու խոսակցությունները ծիծաղելի են: Մեկնաբանելով ադրբեջանական մամուլի հրապարակումները, ըստ որոնց Հայաստանում ԱՄՆ դեսպանության կայքէջի քարտեզում Նախիջեւանը եւ Լեռնային Ղարաբաղը ներկայացված են հայկական պատմական տարածքներ, Ռինո Հարնիշը նկատել է, որ դա «տարրական սխալի» հետեւանք է:

Հավլաբարում փողոց Բուշ կրտսերի անունով

Վրաստանի մայրաքաղաքի Հավլաբար թաղամասի փողոցներից մեկը՝ Մելանին վերանվանվել եւ այսուհետեւ կրելու է ԱՄՆ գործող նախագահի անունը: Այս տարվա մայիսին Ջորջ Բուշ կրտսերը ժամանել էր Թբիլիսի: Ըստ «Ռեգնում» գործակալության, Բուշի փողոցի բնակիչները հուսով են, որ այսուհետեւ փողոցից աղբարկղերը կդատարկվեն օրվա ընթացքում ոչ թե մեկ, այլ երկու անգամ, իսկ մայթեզրերը կմաքրվեն եւ կլինեն կոկիկ, ինչպես դա արվում է նախագահ Բուշի երկրի փողոցներում:

Այս առեւտրաարդյունաբերական ցուցահանդեսն աննախադեպ է

Ներկայացված էին 180 ընկերություններ Հայաստանից եւ 15 այլ երկրներից

Երեւանի Կարեն Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային համալիրում երեկ բացված Armenia EXPO-2005 5-րդ տարածաշրջանային առեւտրաարդյունաբերական ցուցահանդեսը աննախադեպ բնութագրեցին Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության նախագահ Արսեն Ղազարյանն ու առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարար Կարեն Ճշմարիտյանը:

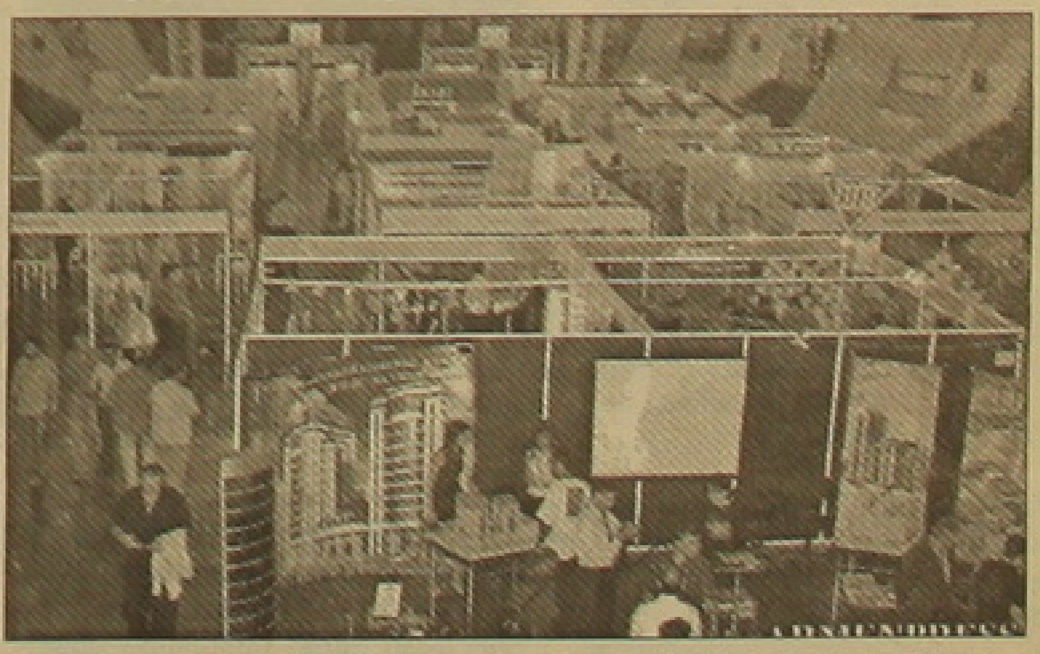

Արսեն Ղազարյանը ցուցահանդեսի բացմանը նշեց, որ Armenia EXPO-2005-ը վկայում է Հայաստանի տնտեսության զարգացման մասին եւ նշանակում է, որ Հայաստանը դարձել է տարբեր երկրների գործարարների միջեւ կապեր հաստատող տարածաշրջանային կենտրոն: Կարեն Ճշմարիտյանն իր հերթին շեշտեց, որ այս ցուցահանդեսն անկախ Հայաստանի պատմության մեջ ամենախոշորն է մասնակիցների թվով եւ ընդգրկվածությամբ:

Հերթական տարածաշրջանային առեւտրաարդյունաբերական ցուցահանդեսի 1520 քմ տարածքի վրա ներկայացված են մոտ 180, այդ թվում նաեւ 15 օտարերկրյա ընկերություններ: Մասնակից երկրների թվում են, բացի Հայաստանից եւ Լեռնային Ղարաբաղից, Ռուսաստանը, Ուկրաինան, Բելառուսը, Չինաստանը, Ռումինիան, Իտալիան, Ինդոնեզիան, Իրանը եւ ուրիշներ: Նախորդ տարվա համեմատ մասնակիցների թիվն ավելացել է 11 տոկոսով, ցուցադրման մակերեսը՝ 38 տոկոսով:

Ցուցահանդեսում ներկայացված են տնտեսության հետեւյալ ոլորտները՝ արդյունաբերություն, շինարարություն, տրանսպորտ, սննդամթերք, հրատարակչություն, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաներ: Բացի դրանից, նախատեսված է զուգահեռաբար անցկացնել մի քանի միջոցառումներ՝ հայ-ռուսական բիզնես հանդիպում, ԱՄՆ-ի օր, Չինաստանի օր, «Բարձր որակ» մրցույթ եւ այլն: Առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման, արտաքին գործերի նախարարությունների, Հայաստանի արդյունաբերողների եւ գործարարների միության աջակցությամբ «Լոգոս էքսպո կենտրոնի» կազմակերպած Armenia EXPO-2005-ը կշարունակի գործել մինչեւ սեպտեմբերի 17-ը:

Ա. Մ.

Երեկ գիշերվանից գուցե ավելի լավ բջջային կապ ունենանք

Սերգո Երիցյանը պաշտպանում է կառավարության որոշումը

Կառավարությանն ուղղված հարցուպատասխանին թեեւ ընդդիմադիր պատգամավորներից մեկ-երկուսն էին ներկա, սակայն կոալիցիայի պատգամավորները տարածքը պարապ չթողեցին իրենց սուր հարցադրումներով: Առանձնացնենք դրանցից միայն երկուսը` վերջին օրերին առավել հնչեղություն ստացածները:

«Արմենտելի» մատուցած կապի վատ որակի եւ կառավարություն ներկայացրած սակագնային նոր փաթեթի մասին **Գագիկ Մխեյանի** հարցին` արդյոք վերջապես կբարելավվի՞ կապի որակը կամ կբարձրանա՞ն լարային կապի սակագները, կապի եւ տրանսպորտի նախարար **Անդրանիկ Մանուկյանի** պատասխանում երկու լուր կար` մեկը վատ, մեկը լավ: Նախարարը նախ հայտնեց հանրահայտը. «Այսօր «Արմենտելի» մատուցած ծառայությունը չի համապատասխանում որեւէ ստանդարտի եւ չի դիմանա որեւէ քննադատության: Ինչպես, երբ երկրորդ օպերատոր «Վիվասելը» մտավ շուկա, այդ օրվանից սկսեց վատանալ «Արմենտելի» բջջային կապի ծառայությունների որակը` տարբեր պատճառաբանություններով, պարզաբանումներով: Բայց պարզաբանումներով մենք չենք կարող ժողովրդի դժգոհությունը փարատել: Նրանք բացատրում էին, թե տրաֆիկի ծավալները մեծացել են, սարքավորումների ունակությունը չի բավարարում, «Վիվասել» երկրորդ օպերատորը նույնպես օգտվում է իրենց սերվերներից: Հետագայում այլ պատճառաբանություններ բերվեցին»: Ապա նախարարը աչքալուսանք արեց բաժանորդներին, թե կարողացել են պահանջել «Արմենտելից» նոր սարքավորումներ գնել, դրանք արդեն Հայաստանում են, տեղադրվել են եւ երեկ գիշերվանից բջջային կապի որակը պետք է, որ բարելավվի: Սա` լավ լուրը: Բայց երկրորդ օպերատոր «Վիվասելը» երկուսուկես ամիսների ընթացքում վաճառել է շուրջ 217 հազար քարտեր, որոնցից 7,5 հազարը` բաժանորդային, մնացածը` կանխավճարային, նրա ծառայությունների որակը լավն է: Նախարարը տեղեկացրեց, որ բազմաթիվ զգուշացումներից հետո թիվ 60 լիցենզիայի փոփոխված տարբերակով եթե այս անգամ էլ «Արմենտելը» որակյալ կապ չապահովի` կապի նախարարությունը համապատասխան միջոցներ կձեռնարկի: «Արմենտելն» արդեն մեկ անգամ վճարել է 350 հազար դոլար տուգանք` մատուցած վատ ծառայությունների դիմաց:

Վատ լուրն այն է, որ «Արմենտելն», իրոք, համաձայն թիվ 60 լիցենզիայի փոփոխված կետերի, սեպտեմբերի 5-ին կառավարություն է ներկայացրել նոր սակագնային փաթեթ: Կառավարությունը 45 օր ժամանակ ունի քննարկելու` կամ հաստատելով կամ մերժելով դրանք. «Ինձ համար` որպես քաղաքացու, դրանք անընդունելի են», ասաց նախարարը: Եթե այդ նոր սակագները կառավարությունը չհաստատի` «Արմենտելը» կարող է փորձագետներ հրավիրել` չհաստատելը հիմնավորել-չհիմնավորելու համար: Չհիմնավորման դեպքում` լարային կապի մենաշնորհը կշարունակվի մինչեւ 2012 թվականը: «Պարզ է, որ նրանց ներկայացրածը այդպես չի հաստատվելու, համոզված եղեք` մաքսիմալ կպաշտպանվի մեր երկրի, մեր ժողովրդի շահը», բոլոր դեպքերում խոստացավ նախարարը:

Վերջին օրերին հասարակությանը հուզող խնդիր է դարձել բուհական գիտխորհուրդների կազմավորման վերաբերյալ կառավարության նոր որոշումը, որով բուհերի կառավարման խորհրդի կազմի եւ փայաբաժինների նոր թվեր են սահմանվել. խոսելով որոշման առաջացրած դժգոհության մասին` **Ռուբեն Հովսեփյանը** հետաքրքրվեց, թե ինչ հնարավորություններ է տեսնում ԿԳ նախարարն այդ որոշումը կասեցնելու: **Սերգո Երիցյանը**, սակայն, այդ որոշումը պաշտպանեց` հակադարձելով, թե հենց ԱԺ դահլիճում ընդունված բուհական կրթության օրենքի համաձայն են ձեւավորվում այդ մարմինները: Այս որոշմամբ որեւէ կերպ չի խաթարվել բուհի ինքնավարության սկզբունքը եւ համամասնությունների սահմանումը (գիտխորհրդի` առաջվանից ավելի փոքր թվակազմի- Մ.Խ.), բխում է պետական ուսումնական հաստատությունների կառավարմանը պետության եւ հիմնադրի մասնակցության անհրաժեշտությունից, որն օրենքով է սահմանվել: «Հակասություն չկա օրենքի եւ որոշման միջեւ: Ընդհակառակը, կարծում եմ, որ այս որոշումը թույլ կտա բուհերի կառավարումն ավելի արդյունավետ եւ նպատակային դարձնել», ամփոփեց նախարարը:

Թե ինչու կառավարությունն ու լիազոր մարմինը դարձան մեկ մարմին` առանձին-առանձին 25 տոկոս, ընդհանուր` 50 տոկոս վերցնելով բուհի կառավարման մասնաբաժնից` խաղից դուրս թողնելով գիտնականներին (հիմնադրին), Ռ. Հովսեփյանի հարցադրմանը Ս. Երիցյանը կրկին չհամաձայնեց: «Այս մարմինը ավելի ճկուն կկառավարի` բուհի ինքնավարությանը չդիպչելով»:

ՄԱՐԻՆԵ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Ներկայացվեց Ա. Գեղամյանի նոր գիրքը

«Ազգային միաբանության» ղեկավար, ԱԺ պատգամավոր Արտաշես Գեղամյանն ընթերցողի դատին հանձնեց իր երկրորդ գիրքը: Երեկ շնորհանդեսին ստվար, երկլեզու (հայերեն, ռուսերեն) ժողովածուն` «Հոդվածներ, հարցազրույցներ, ելույթներ», հրավիրյալներին (դեսպաններ, քաղաքական գործիչներ, տարբեր գումարումների պատգամավորներ, գրողներ, գիտնականներ եւ հյուրեր) ներկայացրեց պատմաբան Անուշավան Զաքարյանը: Ժողովածուում ի մի է բերված Արտաշես Գեղամյանի 30-ամյա հասարակական-քաղաքական

գործունեության ժամանակագրությունը... «Այդ նյութերում կան դառը մտորումներ, կծու եւ թթու բնութագրումներ, բայց ոչ երբեք ատելություն կամ թույն», նշում էր ժողովածուի հեղինակ Արտաշես Գեղամյանը, որն այս հրատարակությունը նվիրել է իր ծնողներին, ովքեր իր կնոջ հետ մեկիկ-մեկիկ հավաքել են անցած 30 տարիների նյութերը: Գեղամյանը շնորհակալություն հայտնեց ներկաներին եւ իրեն աջակցողներին ու խորհուրդ տվեց ընթերցել «շատերի համար ուղեցույց հանդիսացող» ժողովածուն:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱՐԱՐՅԱՆ

Երիտասարդները պայքարում են օզոնային շերտի պահպանման համար

Գիտնականները հավաստիացնում են, որ այսօր Արկտիկայում քայքայված է օզոնի շերտի 60 տոկոսը: Օզոնի շերտի քայքայման վերաբերյալ գիտնականներն առաջին ուսումնասիրությունները կատարել են 1960-ականներից, իսկ 1985-ից Վիեննայում սկսեցին ավելի լուրջ հետազոտել խնդիրը:

«Երիտասարդություն, շրջակա միջավայր, Եվրոպա» միջազգային երիտասարդական կազմակերպության աջակցությամբ աշխարհի մի շարք երկրներում սեպտեմբերի 16-ը նշվում է իբրեւ օզոնային շերտի պաշտպանության միջազգային օր: Կազմակերպության Հայաստանի, Վրաստանի, Ուկրաինայի, Բելգիայի, Պորտուգալիայի եւ Չեխիայի մասնաճյուղերը վաղը տարաբնույթ ակցիաներ են անցկացնելու` հասարակական լայն զանգվածներին օզոնային շերտի քայքայման վնասները եւ դրա դեմ պայքարի ուղիներ ներկայացնելու համար:

Վաղն առավոտյան Երեւանի եւ մի շարք մարզերի դպրոցներում «Երիտասարդական ակումբների դաշնությունը» (ԵԱԴ) կազմակերպել է միջոցառումներ, որոնց ընթացքում դպրոցականներին կներկայացվի վերոհիշյալ խնդիրը: «Կա երկու` լավատեսական եւ հոռետեսական կանխատեսում, **«Ազգի»** հետ զրույցում ասաց ԵԱԴ նախագահ Ասոծ Մխիթարյանը: Առաջինի համաձայն` եթե հասարակությունը դադարեցնի վնասակար արտանետումները, օզոնային շերտը կկարողանա ինքնավերականգնվել: Հոռետեսական կանխատեսումը խոսում է այն մասին, որ ընդամենը 5 տարի անց օզոնային շերտի քայքայման հետեւանքը զգալի կլինի Երկիր մոլորակի վրա»:

Ասոծ Մխիթարյանն ասաց, որ ինչպես դպրոցներում, այնպես էլ կեսօրին Բրյուսովի անվան լեզվագիտական համալսարանում կազմակերպվող միջոցառումների մասնակիցներին կբաժանվի խնդրի վերաբերյալ գրականություն: «Կենցաղում օգտագործում ենք իրեր, որոնք սպառնում են օզոնային շերտին: Հին սառնարանները, օդափոխիչ
սարքերը պարունակում են քլոր, ֆտորածխաջրեր, որոնք վնասակար են: Զարգացած երկրներում այդ սարքերն այնպես են վերացնում, որ վատ հետեւանք չլինի», ասաց Ա. Մխիթարյանը:

Երեկոյան Ազատության հրապարակում կհավաքվեն ողջ օրը մարզերում եւ Երեւանում կազմակերպված միջոցառումների մասնակիցներն ու հասարակությանը կտեղեկացնեն այն ամենը, ինչ լսել ու սովորել են օրվա ընթացքում: Կարճ ժամանակ անց տարբեր երկրներում կազմակերպված ակցիայի մասին պատմող լուսանկարներն ու նյութերը կտեղադրվեն ինտերնետային էջում:

ԲՈՒՀԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՆՈՐ ԿԱՐԳ

Կառավարության որոշումներն այլեւս չեն քննարկվում, դրանք ուղարկվում են «ի կատարումն»

Կառավարության հաստատած բուհերի կառավարման խորհրդի նոր կարգի մասին շարունակվող խոսակցություններում անընդմեջ նշվում է, որ որոշումն ընդունվել ու վավերացվել է առանց նախնական քննարկումների, բուհերին այն ուղարկվել է «ի կատարումն»: Կրթության նախարարությունը, ի դեմս փոխնախարար Արա Ավետիսյանի, մի քանի անգամ խորհրդակցել է ռեկտորների հետ, ինչն այսօր որակվում է քննարկումներ: Ու թեպետ ռեկտորները հանդես են եկել սկզբունքային առարկություններով, շեշտելով իրենց մտահոգությունները, դրանք, ըստ ամենայնի, որեւէ նշանակություն չեն ունեցել կառավարության օրգանական մաս կազմող կրթության նախարարության համար եւ որոշումը հաստատվել ու հրահանգվել է բոլոր բուհերին: Մեր նախորդ համարներից մեկում անդրադարձել էինք Երեւանի պետական համալսարանի գիտական խորհրդի նիստի որոշմանը, սեպտեմբերի 20-ին նոր կարգը կքննարկվի նաեւ Երեւանի ճարտարագիտական համալսարանում, որի հոգաբարձուների խորհրդում ընդգրկված է վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը:

Բուհերի կառավարման խորհրդի ձեւավորման նոր կարգը վերջին օրերին տարբեր բուհերում համեմատվում է նախորդի հետ, առանձնացվում են մտահոգիչ շատ խնդիրներ, որոնց պատասխաններն առայժմ լսելի չեն: Գուցե դրա հիմնական պատճառն այն է, որ այս խորհուրդն ունի շատ բարձր իրավասություններ` համալսարանի տարեկան բյուջեի քննարկում եւ ընդունում` հատկապես նրա արտաբյուջետային մասով, ռեկտորի տարեկան հաշվետվության ընդունում, կանոնադրական փոփոխություններ, ռազմավարական ծրագիր, ծախսերի նախահաշիվ եւ այլն: Ներկա դրությամբ այս հարցերը դարձել են անորոշ: Շատերին ուղղակի անհասկանալի է թվում, թե ինչպես կարող են համալսարանների մասնաճյուղերն ու բաժանմունքները նոր կարգի պահանջով օտարվել հիշյալ հարցերի քննարկումներից: Դժվար ըմբռնելի կետեր կան նաեւ համամասնությունների հարցում` խորհրդի կազմի 25 տոկոսին նշանակում է կառավարությունը, 25 տոկոս է կազմում նաեւ լիազորված մարմինը` ի դեմս կրթության եւ գիտության նախարարության: Խորհրդի կազմում նախատեսված է ընդգրկել նաեւ ուսանողների, որոնք համալսարանական կոլեկտիվի բաղկացուցիչ մասն են, սակայն փոխվում են ամեն տարի, եւ դրանով իսկ անիմաստ դարձնում բուհերի աշխատակազմի հետ նրանց նույն հարթակում հայտնվելը: Թերեւս ամենից խնդրահարույցը պրոֆեսորադասախոսական կազմին կառավարման խորհուրդներից, մեղմ ասած, վտարելն ու նրանց տեղը ինչպես ընդունված է մեզանում, խնամիբարեկամներով լրացնելն է:

Հաջորդ հարցը բուհերի ինքնուրույն գործունեության զարգացման սահմանափակումն է, որն արդարացիորեն անհանգստացնում է բուհերի ղեկավարներին: Նոր կարգն ուղղակիորեն հարվածում է բուհերի ինքնավարությանը, որը համարվում է կրթության նախարարի այս տարի ստորագրած Բոլոնիայի հռչակագրի կարեւոր սկզբունքներից մեկը: Այդ փաստաթուղթը պահանջում է բուհերի առավելագույն ազատություն, մեծ պատասխանատվություն, ինչպես նաեւ հաշվետվություն հասարակության եւ հիմնադրի առջեւ: Կասկածից վեր է, որ նոր կարգը կբարդացնի համալսարանների ինքնավարության զարգացման վերոնշյալ սկզբունքի կիրառումը:

Կարեւոր հարցերից մեկն, անշուշտ, նաեւ գործունեության թափանցիկությունն է: Շատերի համոզմամբ, նախորդ կարգն ապահովում էր ֆինանսական եւ այլ որոշումների առավելագույն թափանցիկություն, քանի որ դրանց քննարկմանը մասնակցում էին կառավարման մեծ խորհրդում ընդգրկված 200- 230 աշխատակիցները, իսկ նոր կարգը նվազեցնում է համալսարանների տեղեկացվածությունն ու մասնակցությունը: Սահմանափակվում է նաեւ համալսարանների մասնակցությունը ռեկտորի ընտրության հարցում: Եթե նախկինում ռեկտորին ընտրում էր համալսարանի մեծ խորհուրդը, այժմ նրա ընտրությանը մասնակցելու իրավունք է ստանում 32 հոգի, որից միայն 8 է համալսարանների պրոֆեսորադասախոսական կազմից:

Կրթության նախարարության կեցվածքից դատելով, դժվար է ակնկալել, որ կառավարության «ի կատարումն» ուղարկված որոշումը կարող է որեւէ փոփոխության ենթարկվել, մանավանդ որ որպես կառավարման սուբյեկտներ բուհերն իրավասու չեն հրաժարվելու կառավարության որոշումները կատարելուց: Նրանք, իհարկե, կարող են ներկայացնել առաջարկություններ, որոնք հաշվի առնելու դեպքում կառավարությունը կարող է կասեցնել կամ վերանայել հաստատված որոշումը, բայց... քննարկումների փուլ չանցած կառավարության որոշումն արդեն գործում է եւ... պարտադիր է բոլորի համար: Այսպես է ընդունված մեզանում:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ 529353
Համակարգչային ծառայութիւնը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Տեսչությունը վստահեցնում է, որ համաճարակային իրավիճակը հանգիստ է

Որոշ հիվանդությունների աճ սակայն նկատվել է

2005 թ. առաջին կիսամյակում հանրապետությունում գրանցված հիվանդությունների եւ դրանցից համաճարակային բնույթ ստացածների մասին իմանալու համար առողջապահության նախարարությունը մատնանշեց պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչությանը: Հարցի առնչությամբ զրուցեցինք տեսչության վարակիչ եւ ոչ վարակիչ հիվանդությունների համաճարակաբանության բաժնի պետ **Լիլիթ Ավետիսյանի** հետ, որի հավաստմամբ 2005 թ. առաջին կիսամյակում հանրապետությունում համաճարակային իրավիճակը հանգիստ է: «**Ազգի**»՝ «Ինչպես է որոշվում համաճարակային իրավիճակի հանգիստ լինել-չլինելը» հարցին բաժնի պետը պատասխանեց, որ կա մշակված որոշակի համակարգ, թե որ դեպքի համար, որ ցուցանիշն է համաճարակային համարվում: Ըստ այդ համակարգի, փաստորեն հանրապետությունում համաճարակային իրավիճակ որեւէ հիվանդության դեպքում այս տարի դեռ չի գրանցվել:

Սակայն, Լիլիթ Ավետիսյանի խոսքերով, առողջապահության բնագավառում կան վարակիչ հիվանդություններ, որոնց հարցը հիմնախնդրային է: Օրինակ, կառավարությունը մինչեւ 2009 թ. մալարիա հիվանդությունը վերացնելու կուրս է վերցրել: Բաժնի պետի խոսքերով, հենց այդ պայքարի արդյունքում 1998 թ. գրանցված 1156 մալարիայի դեպքերի համեմատ, 2005 թ. առաջին կիսամյակում գրանցվել է մալարիայի 5 դեպք՝ 2-ը տեղական, 3-ը՝ բերովի: Իսկ 2004 թ. նույն ժամանակահատվածում գրանցվել է մալարիայի 25 դեպք, որոնցից միայն 2-ն է տեղական ծագմամբ, մնացածը բերովի են: Նշված հիվանդության բերովի դեպքերի դեմ պայքարելու համար կառավարության 1117 որոշմամբ սահմանային կետերում 7 սանիտարակարանտինային կետեր են ստեղծվել, որոնք հետեւում են հիվանդության չներմուծմանը: Կոնկրետ այս հիվանդության դեպքում պայքարի նման շարունակությունը, տկն Ավետիսյանի խոսքերով, կարող է բերել մալարիայի վերացման:

Լիլիթ Ավետիսյանի հաղորդած տվյալների համաձայն, իրավիճակը հանգիստ է նաեւ աղիքային հիվանդությունների առումով: Սակայն եթե 2004 թ. առաջին կիսամյակի համեմատ 2005 թ. նույն շրջանում նվազել են դիզենտերիաների դեպքերը, եւ որովայնային տիֆ չի գրանցվել, ապա ավելացել են սուր աղիքային հիվանդությունները: Քչացել են վիրուսային հեպատիտի (դեղնախտ) դեպքերը: 2004 թ. առաջին կիսամյակի 351 դեպքերի համեմատ 2005 թ. նույն ժամանակահատվածում գրանցվել է դեղնախտի 326 դեպք: Դիտվել է համաճարակային պարոտիտի (խոզուկ) հիվանդացման նվազում 3,7 անգամ: 2004 թ. առաջին կիսամյակում գրանցվել է խոզուկի 335, իսկ 2005 թ. նույն շրջանում՝ 89 դեպք:

Սրան հակառակ կարմրուկի նկատելի աճ է գրանցվել: Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների համաձայն, եթե 2004 թ. հունվար-հունիսին գրանցվել է 873 դեպք, ապա 2005 թ. գրանցվել է 2209 դեպք: Այս աճը բաժնի պետ Լիլիթ Ավետիսյանը բացատրում է այն բանով, որ հիվանդություններն ունեն բնական, սեզոնային տարբերականություն: Կարմրուկի աճն էլ պայմանավորված է բնական տարբերականությամբ, որը 7-8 տարին մեկ է:

Նվազել են նաեւ ոջլոտության, վերին շնչուղիների, սուր վարակների, կրկնակի՝ գրիպի դեպքերը. 2004 թ. 10078-ի համեմատ այս տարի գրանցվել է գրիպի 5711 դեպք: Ազգային վիճակագրական ծառայության տվյալների համաձայն, ավելացել են շնչօրգանների տուբերկուլյոզի, ԴԱՎ-ի դեպքերը:

Հակահամաճարակային տեսչության սնուցման եւ սննդամթերքի անվտանգության բաժնի տվյալներով, 2005 թ. առաջին կիսամյակում շատացել են թունավորումները: Գրանցվել է 38 թունավորում նախորդ տարվա առաջին կիսամյակի 21 դեպքի համեմատ: Նույն աղբյուրի համաձայն, թունավորումներից 21-ը բոտուլիզմ է, 17-ը՝ սնկերից: Բաժնի պետ **Մարգարիտա Բաբայանի** խոսքերով բոտուլիզմի հիմնական պատճառը պահածոներն են: Հատկապես վտանգավոր են պահածոյացված կարմիր տաքդեղը, սմբուկը, խավիարը, մարինացված վարունգը: Մասնագետը խորհուրդ տվեց պահածոյացված մթերքները ուտելուց առաջ 15-20 րոպե եռացնել: Իսկ սնկերի թունավորման պարագայում բաժնի պետը զգուշացրեց չգնել անհայտ ծագման սնկեր եւ գնված ապրանքի հետ պահանջել անասնաբուժական ծառայության համապատասխան փաստաթուղթ: Սունկը հարկավոր է մի քանի անգամ լվանալ, եռացնել, նոր միայն պատրաստել: Տկն Բաբայանը հավաստիացրեց, որ այս տարի չեն գրանցվել թունավորումներ կաթնեղենից, մսեղենից եւ ձկնեղենից:

Առողջապահության նախարարության հասարակայնության հետ կապերի բաժնի աշխատակից **Լիլիթ Բաբախանյանից** էլ տեղեկացանք, որ այս տարվա առաջին կիսամյակում հանրապետությունում գրանցվել է օձի խայթոցի 29 դեպք: Տուժողներին ցուցաբերվել է օգնություն, մահվան դեպքեր չեն եղել:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Պատերազմի վերսկսումը Ղարաբաղում շատ հավանական է

1-ին էջից

«Հավանական է, որ մոտ 413 հազար հայեր փախել են Ադրբեջանից եւ 724 հազար ադրբեջանցիներ (եւ քրդեր) տեղահանվել են Հայաստանից, Լեռնային Ղարաբաղից եւ շրջակա տարածքներից... Նախքան պատերազմը ԼՂ հարակից տարածքների 424,900 բնակիչները գերազանցապես ադրբեջանցիներ էին: Աղդամ, Քելբաջար, Ջեբրայիլ եւ Ֆիզուլի քաղաքների միայն հիմքերն են մնացել: Անգամ վաճառվել են էլեկտրալարերը, խողովակները եւ մյուս ենթակառուցվածքները: Ստեփանակերտի իշխանությունները ոչինչ չեն արել դադարեցնելու ավերը»:

«Լաչինում, Քելբաջարում եւ որոշ չափով Աղդամում Ստեփանակերտի վերաբնակեցման քաղաքականությունը միջազգային օրենքների ոտնահարում է թվում... Ինչպես նշեց ԼՂ խորհրդարանի նախագահը, երբ հայերը սկսում են մահացածներին թաղել այնտեղ, դժվար կլինի նրանց (բնակիչներին) նորից հանել այդ վայրերից»:

«Կյանքը Լեռնային Ղարաբաղում» գլխում նշվում է, որ չնայած ԼՂ-ն միջազգայնորեն ճանաչվում է Ադրբեջանի մաս, սակայն փաստացի անկախ է, որի ռազմական եւ տնտեսական անվտանգությունը երաշխավորում է Հայաստանը:

Զեկույցում մանրամասնորեն ներկայացվում է ԼՂ զինուժի կառուցվածքը: «ԼՂ-ն կարող է լինել աշխարհի ամենառազմականացված հասարակությունը: Ըստ անկախ դիտարկումների, Ղարաբաղի բանակը կազմված է 18,5 հազար զինծառայողներից, որոնցից 8,5 հազարը ղարաբաղցիներ են, մյուսները՝ հայաստանցիներ»: ՃՄԽ-ն հարյուրավոր հարցազրույցների եւ դիտարկումների հիման վրա եկել է եզրակացության, որ մինչեւ 2000 թ. ԼՂ զինվորականությունը ծանրակշիռ դեր էր կատարում քաղաքականությունում: Իրավիճակը փոխվեց Սամվել Բաբայանի բանտարկությունից հետո:

Ընդգծվում է, որ Հայաստանն է ապահովում Լեռնային Ղարաբաղի բյուջեի մի մասը: «Միացյալ Նահանգները Հայաստանից հետո միակ երկիրն է, որը ԼՂ-ին տրամադրում է կառավարական ուղղակի օժանդակություն», նշվում է զեկույցում:

Մի ամբողջ գլուխ վերաբերում է ԼՂ հարակից տարածքներից ադրբեջանցի տեղահանվածներին: Մի կողմից նշվում է, որ տեղահանվածները շարունակում են բնակվել չափազանց վատ կենցաղային պայմաններում, մյուս կողմից, վկայակոչելով հենց փախստականներին, ՃՄԽ-ն պնդում է, որ նրանք դարձել են ներքաղաքական գործիք եւ օգտագործվում են Ադրբեջանի իշխող վարչակազմի քաղաքականությունում: (Այս մասին «**Ազգն**» առանձին հրապարակում կունենա):

ՃՄԽ-ն հայերի եւ ադրբեջանցիների երկխոսության ու հաշտության գլխավոր խոչընդոտներ է համարում երկուստեք, բայց առավելապես պետական մակարդակով Ադրբեջանի կողմից տարվող ազգայնականությունն ու թշնամանքը: Զեկույցն ավարտվում է Հայաստանի եւ Ղարաբաղի վերաբերյալ բավականաչափ տխուր մի ձեւակերպմամբ: Խմբի անդամները մեջբերում են երեւանաբնակ մի ուսանողի խոսքերը, որն ասում է. «Ես երեւանցի եմ եւ ուսումն ավարտելուց հետո հրաժարվելու եմ ծառայել բանակում: Ես պարզապես կհեռանամ Հայաստանից, որովհետեւ ղարաբաղցիներն ավելի վատն են, քան ադրբեջանցիները: Ինչո՞ւ պետք է ծառայենք նրանց»:

Ճգնաժամերի միջազգային խումբը համարվում է անկախ, շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն, որն ստեղծել է նախկին նախագահների, վարչապետների եւ նախարարների խումբը 1995 թ.: ՃՄԽ-ի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ են նաեւ ոչ անհայտ Զբիգնեւ Բժեզինսկին եւ Ջորջ Սորոսը: Խմբի հրապարակած զեկույցները թեեւ որեւէ պարտավորություն չեն դնում հակամարտող կողմերի վրա, սակայն կարեւորվում են աշխարհի կարեւորագույն երկրների մայրաքաղաքներում այս կամ այն հակամարտությունը կարգավորելու վերջնական որոշումներն ընդունելիս: Նախատեսվում է, որ այս ամսվա վերջին ՃՄԽ-ն կհրապարակի ղարաբաղյան կարգավորման երկրորդ զեկույցը՝ «Ձայներ բանակցությունների սեղանից» (Voices from Negotiations Table):

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

«Կոկա-կոլան» չարաշահել է գերիշխող դիրքը

Պահանջելով առեւտրի կետերից չվաճառել «Պեպսի-կոլա»

«Կոկա-կոլայի» եւ «Պեպսի-կոլայի» ողջ աշխարհին հայտնի անհաշտ մրցակցությունն ի վերջո հասավ նաեւ Հայաստան: Ինչպես տեղեկացրել էինք երեկ, «Պեպսի-կոլայի» ներմուծող եւ Հայաստանում պաշտոնական ներկայացուցիչ «Ջերմուկ գրուպ» ընկերությունը դիմել էր տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողով, բողոքելով «Կոկա-կոլա հելլենիկ բոթլինգ քամփընի Արմենիա» ընկերության գործողություններից: Համաձայն ներկայացված բողոքի, վերջինս պահանջել է առեւտրի օբյեկտներից չվաճառել «Պեպսի-կոլա», հակառակ դեպքում սպառնալով հետ վերցնել իր սառնարանները:

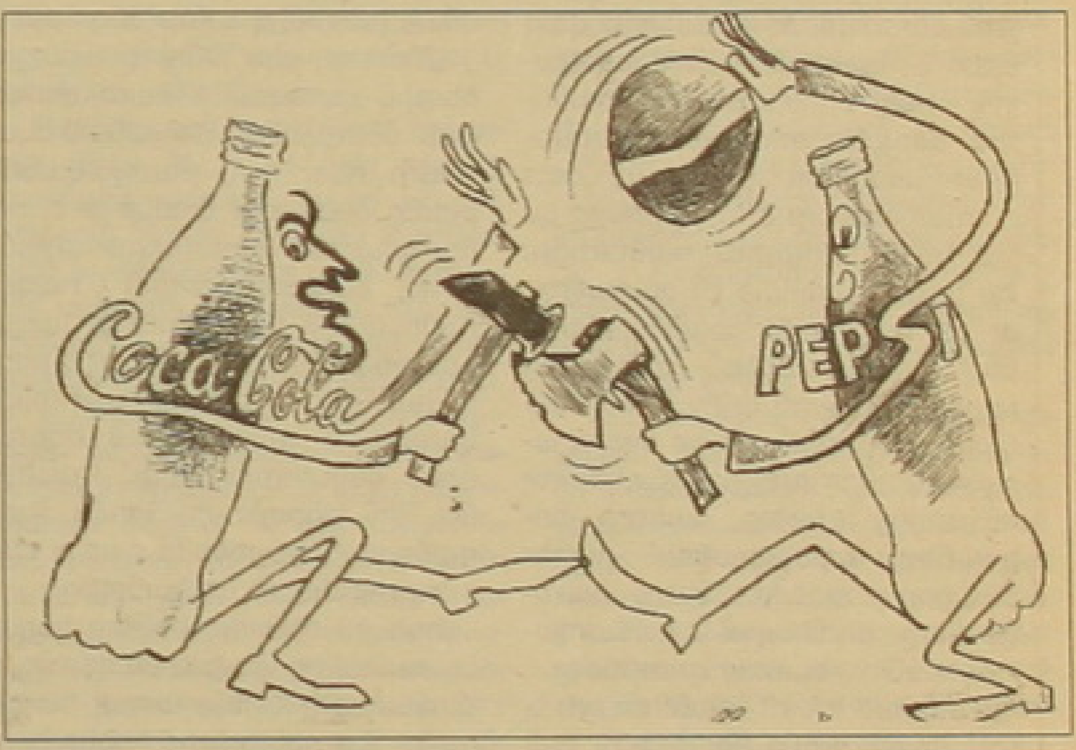

Բողոքի ուսումնասիրության արդյունքները ներկայացնելով, հանձնաժողովի ներկայացուցիչը նշեց, որ «Կոկա-կոլա» ընկերությունը Հայաստանի շուկայում գերիշխող դիրք ունի: Ընդհանրապես կարբոնացված, գազավորված եւ քաղցրացված խմիչքների շուկայում առաջին երեք ընկերությունները միասին զբաղեցնում են ընդհանուր իրացման 85 տոկոսը: Ընդ որում, «Կոկա-կոլան» զբաղեցնում է առաջին տեղը 67 տոկոս բնեղեն արտահայտությամբ իրացման ծավալներով եւ 73 տոկոս՝ գումարային արտահայտությամբ: Երկրորդ տեղում «Երեւանի գարեջուր» ընկերությունն է, որի արտադրության լիմոնադները զբաղեցնում են բնեղեն արտահայտությամբ 11 տոկոսը, գումարային արտահայտությամբ՝ 12 տոկոսը: Ունենալով գերիշխող դիրք, հանձնաժողովի եզրակացությամբ, «Կոկա-կոլան» վարում է «կոշտ մրցակցային» քաղաքականություն, ինչի հետեւանքով շատ առեւտրի կետերում դադարեցվել է «Պեպսի-կոլայի» վաճառքը:

«Կոկա-կոլայի» վարած քաղաքականության մասին հանձնաժողովն առաջինը տեղեկացել է մամուլում եղած հրապարակումից, որից հետո բողոք է ներկայացրել նաեւ «Ջերմուկ գրուպը»: Հանձնաժողովին դիմել են նաեւ անհատ ձեռնարկատեր Գալուստ Գալստյանը եւ «Առսուն» ՍՊԸ-ն, որոնք «Կոկա-կոլայի» պահանջը չեն կատարել, եւ դրա պատճառով ընկերությունն իր սառնարանները հետ է վերցրել նրանցից: Մինչդեռ այդ ընկերությունների հետ կնքած պայմանագրով նման պայման նախատեսված չի եղել:

Ելնելով վերոնշյալից, «Ջերմուկ գրուպը» խնդրել է հանձնաժողովին ձեռնարկել միջոցառումներ, որոնք թույլ կտան պահպանել ազատ եւ հավասար մրցակցային դաշտ: «Ջերմուկ գրուպը» մինչ այդ դիմել է նաեւ «Կոկա-կոլայի» ղեկավարությանը, խնդրելով վերանայել վերոնշյալ քաղաքականությունը, բայց պատասխան չի ստացել:

«Կոկա-կոլայի» շահերի ներկայացուցչի հավաստմամբ, նման հակամարտություն ընդհանրապես գոյություն չունի: Դրան սակայն չհամաձայնեց հանձնաժողովի նախագահ Աշոտ Շահնազարյանը, ասելով, որ տնտեսական մրցակցության խախտումն ակնհայտ է, քանի որ տնտեսվարողների նկատմամբ կիրառվել է պարտադրանք, որը նախատեսված չի եղել պայմանագրային դրույթներով: Նա նշեց նաեւ, որ «Կոկա-կոլա» ընկերության տնօրենն էլ իր հետ անձնական զրույցի ժամանակ դժգոհել է, որ իր ղեկավարած ընկերության եւ նրա արտադրանքի նկատմամբ էլ նույն մոտեցումը «Ջերմուկ գրուպը» կիրառում է Ջերմուկում: Սակայն պաշտոնական բողոք ներկայացնելու հանձնաժողովի նախագահի առաջարկին «Կոկա-կոլայի» ղեկավարությունը մինչ այժմ չի արձագանքել: Տեղում էլ ընկերության ներկայացուցիչը նշեց, որ ինքը լիազորված է ասելու, որ բողոք չունի որեւէ տնտեսվարողից:

Բոլոր կողմերին լսելով, հանձնաժողովն ի վերջո որոշեց, որ «Կոկա-կոլա հելլենիկ բոթլինգ քամփընի Արմենիա» ընկերությունը խախտել է «Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության մասին» օրենքը եւ չարաշահել է իր գերիշխող դիրքը: Դրա համար ընկերությունը տուգանվեց իր տարեկան հասույթի 1 տոկոսի չափով:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Շնորհակալություն վարորդին

Բագրատաշենից Երեւան այդ օրը ուղեւորներ էր տեղափոխում 02-76 երթուղայինի վարորդ Կոլյա Ավանեսյանը: Այնքան էլ հաճելի բան չէ բեռնավորված երթուղայինով 3-4 ժամ ճանապարհ կտրելն ու վստահություն ներշնչող վարորդը գտնված է, քանի որ մեր վարորդները, նկատած կլինեք, որքան ջղային ու լարված են ղեկին: Սակայն միանգամայն այլ էր այս պարագայում: Ուղեւորները հաճելի զարմացան վարորդի անսովոր պահվածքից, համբերատար, բարեխիղճ ու ուշադիր վերաբերմունքից բոլորի հանդեպ:

Մեզ դիմած տիկինը շնորհակալություն է հայտնում Կոլյա Ավանեսյանին՝ իր նկատմամբ ցուցաբերած վերաբերմունքից: Վարորդը վերջին կանգառն անելով, հերթափոխը հանձնելուց հետո նույնիսկ օգնեց իրերով բեռնված միայնակ մնացած կնոջը եւ մեքենայով տեղ հասցրեց:

Մարդկային բարյացակամության դեֆիցիտի այսօրվա պայմաններում նման վերաբերմունքի հանդիպելիս զարմանում ես մարդիկ խավարի մեջ լույս գտնելու պես:

Ազգասիրությունն ընդդեմ հայրենասիրության

Գրողների տանը տեղի ունեցած մի հանդիպում սփրեց վերհիշել մի մահմեդական մտավորականի խոսքերը. «Դուք հայերդ, ազգասեր եք, սակայն հայրենասեր չեք»: Այս մասին վերհիշեցի, երբ գրողներին հրավիրել էին Նովոսիբիրսկի հայ համայնքի ղեկավարի հետ հանդիպմանը: Համայնքի ղեկավարն ասաց, որ ինքը մեծ հայրենասեր է: Ներկաներից մեկը խնդրեց իր հայրենասիրությունը հաստատող մի օրինակ պատմել: Համայնքի ղեկավարը պատմեց, որ հայաստանյան զորակոչից ինչ-ինչ ճանապարհներով փախած 19 երիտասարդներ էին հայտնվել Նովոսիբիրսկում: Տեղի իշխանությունները ոչ մի կերպ նրանց ՌԴ քաղաքացիություն չէին շնորհում, ու նրանք սպիտված պետք է Հայաստան վերադառնային: Ինքը միջնորդեց, ու տղաներին քաղաքացիություն շնորհեցին: Համայնքի ղեկավարը շատ զարմացավ, երբ նրա այդ քայլը ես հայրենադավություն համարեցի: Ես նրան սպիտված էի բացատրել, որ 19 զորակոչիկ փախստականների ռուսաստանյան գրանցումը հայոց բանակին զրկել է մեկ դասակից: Չմոռանանք, որ փախուստը դրդել, հորդորել, կազմակերպել են նրանց հայրերը, մայրերը, եղբայրները, օղակայանում կապեր ունեցող ազգականները, հարեւանները, օղակայանի համապատասխան ծառայությունները... Համոզված եմ, որ նրանք բոլորն էլ չեն սիրում իրենց հայրենիքը: Իսկ այդ 19 երիտասարդները, արմատավորվելով օտար վայրերում, յուրաքանչյուրն իր մոտ կհրավիրի նվազագույնը 10-ական հոգու: Հայրենի բանակի կորուստը կարճ ժամանակամիջոցում կհասնի գումարտակի: Իսկ գործընթացի թվաբանական պրոգրեսիայով զարգացումը վաղուց հասցրել է գնդի, դիվիզիայի կորստի:

Երեւի շատ ու շատ համայնքի ղեկավարներ, եթե լինեին նովոսիբիրսկյան համայնքի ղեկավարի տեղում, նույն ազգասեր-հայրենադավի իրավիճակում կհայտնվեին, եթե, իհարկե, իրենց քաղաքում դեռեւս այդպես վարվելու առիթ չի եղել: Հնարավոր է, որ համայնքի ղեկավարը գիտակցելով այս ամենը, թելադրվել է իր ղեկավարած համայնքը երիտասարդներով ամրապնդելու շահով, թեկուզ ի վնաս հայրենիքի անվտանգության:

Անշուշտ, այս խնդիրը առաջին հերթին կապվում է բարոյահոգեբանության, մարդկանց բարոյական նկարագրի հետ: Իսկ բարոյականությունը մեծարժեք մշակույթ է, որը մարդկային քաղաքակրթությունը հղկել, կատարելագործել է հազարամյակների ընթացքում եւ քաղաքակրթության հենասյուներից մեկն է: Հայտնի է, որ բարոյականության կորստով է բացատրվում հզորագույն կայսրությունների՝ Բաբելոնի, Հին Եգիպտոսի, Հռոմի, Բյուզանդիայի, ինչպես եւ շատ ու շատ պետությունների կործանումը:

Եթե 19 զինակոչիկները հայրենի բանակից փախել են զարտուղի ճանապարհներով, ապա հազարավոր մարդիկ երկրից հեռացել են անօրեն ձեռք բերած կեղծ փաստաթղթերի, հիմնականում՝ փախստականի կեղծ վկայականների օգնությամբ: Այս մարդիկ իրենց հետ նոր բնակության վայր են տարել բարոյա-հոգեւոր անկումը, դարձել հանցագործ մտածելակերպի տարածման ու արմատավորման աղբյուր, զգալի վնաս հասցրել թե այդ երկրին, եւ թե հայրենիքի հեղինակությանը:

Հիշում եմ, երբ 1994 թ. Հյուսիսային Կովկաս էի մեկնել ու տեղի հեռուստատեսությամբ ներկայացնում էի ԼՂՀ Ազգային ժողովի դիմումը՝ հայրենիք վերադառնալու դեպքում դասալիքներին քրեական պատասխանատվությունից ազատելու մասին, Պյատիգորսկի ՆԳ բաժնի պետը ցույց տվեց «փախստականի» կեղծ տեղեկանքներով լցված ճամպրուկը, որ բռնագրավել էին դասալիքից: Նա այս կեղծ փաստաթղթերը, որ կնքված էր իրական ուժ ունեցող կնիքով եւ իրական գործչի ստորագրությամբ, վաճառում էր: Իսկ իրականում հանցագործները հայրենիքից դուրս են բերել բարոյահոգեւոր անկումը, ճյուղավորել, տարածել աշխարհով մեկ: Հնարավոր է, որ կեղծ փաստաթուղթ վաճառողը կրել է իր պատիժը: Սակայն մի՞թե դրանով լուծվում է բարոյական անկման, անօրինականության խնդիրը: Չէ՞ որ հայրենիքում ոչ ոք դրա համար պատասխանատվություն չկրեց: Այս տեսանկյունից ոչ պակաս լուրջ խնդիր է 19 զինակոչիկների հայրենի բանակը լքելու դրդապատճառը: Չէ՞ որ նրանց այդ ծայրահեղ քայլին մղել են նրանց հայրերն ու մայրերը, դպրոցը, փողոցի միջավայրը, ընկեր-ընկերուհիները: Իսկ հայտնի բան է, որ ոգու կորուստը մի վարակ է, որը փոխանցվում է դպրոցին, բուհին, իրավապահ մարմիններին, բանակին, խորհրդարանին, կառավարությանը...

Գաղտնիք չէ, որ շուրջ 20 գործարարներ ու պետական այրեր իրենց ձեռքերում կենտրոնացրել են երկրի եկամուտների առյուծի բաժինը: Սակայն ինչո՞ւ պատմությունը դաս չի դառնում, որ նման կենտրոնացման պայմաններում պետությունը թուլանում է, ամենը փլուզվում է, ու միշտ էլ գտնվում է մի մոնղոլ, արաբ, հյուսիսկովկասյան ավարառու, թուրք... որը սպասում է այս անկմանը...

Հաճախ եմ հարցնում. «Ո՞րն է ելքը»: Հակառակ սպասվածին, գրողների համագումարում ոչ ոք չխոսեց բարոյահոգեւոր անկման մասին: Ամեն ոք զբաղված էր գրական հիերարխիայում իր տեղը որոնելով ու ամրապնդելով: Մտավորականությունն իր հերթին կազմալուծվել, բարոյալքվել է:

Սակայն առողջ ուժեր կան Հայաստանում, Արցախում եւ սփյուռքում: Ելքը դեպի մշակույթը համազգային շարժումն է: Բարձր մշակույթը, բարձր գրականությունն է, որ կարող է փրկել հասարակությանը, պետությունը, երկիրը ինքնաոչնչացումից: Ելքը նաեւ կրթությունն է, դպրոցը, բուհը, ընտանիքը, փողոցը, որի արդյունքում ստանում ենք այսօրվա քաղաքացուն:

Ինչ մշակույթ ու կրթություն ունենք, այդ մակարդակին էլ մեր հասարակությունն է:

ԲԱԿՈՒՐ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՇԻՐԱԿ. ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՈՒՐՎԱԳԾԵՐ

Ղազանչիում հողը նույնիսկ... սեփականաշնորհված չէ

Իսկ կառավարական հանձնաժողովը չի շտապում Երեւանից ժամանել

Մեծ Հայքի Աշոցք գավառի վարչական կենտրոնը եղել է համանուն ավանը, որը գտնվել է այսօրվա Աշոցք գյուղից 4 կմ հյուսիս-արեւմուտք: Ահա այդ նախկին, պատմական Աշոցք բնակավայրի ավերակների տեղում 1852 թվականին, Արեւմտյան Հայաստանի Բագրեւանդ գավառի (Ալաշկերտի) Իրիցու գյուղից գաղթած բնակիչները հիմնել են նոր գյուղ եւ կոչել Ղազանչի: Անցած դարերից մեր ժամանակներն են հասել այստեղ եւ շրջակայքում պահպանված «Քար խարաբա» գյուղատեղին, հին եկեղեցի ու գերեզմանոցներ: Ընդհանուր գծերով այսպիսին է մասնավորապես այս տարածաշրջանի շատ գյուղերի պատմությունը:

Ժամանակին Ղազանչին իր մեծությամբ ու նշանակությամբ եղել է տարածաշրջանային կենտրոն, անցյալ դարի 20-ական թթ. ունեցել 1200-1300 բնակիչ: Ներկայիս գյուղապետ Աշոտ Մելքոնյանի գրած ձեռագիր պատմության մեջ հպարտությամբ նշվում են այստեղ երբեւէ եղած մեծերի՝ Զորավար Անդրանիկի, Ավետիք Իսահակյանի, Հովհաննես Շիրազի, այս գյուղում ծնված նշանավոր մարդկանց՝ ակադեմիկոս Վարդգես Միքայելյանի, մեր գիտության ու մշակույթի այլ անվանի գործիչների, բարձրաստիճան զինվորականների անունները, գյուղի արժանի մասնակցությունը Հայրենական մեծ պատերազմին, հաջորդող տասնամյակների ստեղծագործ աշխատանքը: 1960-ական թթ. գյուղի ընդերքի խմելու ջուրը Լենինական քաղաք հասցնող ջրագծի կառուցման պատճառով բնակավայրը տեղահանվել ու կառուցվել է նոր տարածքում, նախկին գյուղից 1,5 կմ դեպի արեւելք, ինչը հանգեցրել է բնակչության մեծ արտահոսքի: Ի դեպ, բնակավայրն իր ընդերքի ջուրը հաշված ժամերով է ստանում: Մինչդեռ, ըստ համայնքապետի, այդ ջրի համար իրենց նույնիսկ ռեսուրսավճար է հասնում, եւ այդ հարցով արդեն դիմել են ուր որ հարկն է:

Այսօրվա Ղազանչին, որը Շիրակի մարզի այս տարածաշրջանի գյուղերից մեծությամբ երրորդն է՝ Աշոցքից ու Սեպասարից հետո, ունի 141 տուն, 623 բնակիչ: Գյուղի աշխատող ձեռքի կեսից ավելին, մոտ 150 մարդ, արտագնա աշխատանքի են մեկնում: Վերջին 10 տարում 10-12-ը ընտանիքներին էլ են տարել եւ, ըստ ամենայնի, երեւի չվերադառնան գյուղ: Տեղում մնացողները միայն ամռան մի երկու ամիսը զբաղված են դաշտային աշխատանքներով, մնացած ժամանակ զբաղմունք չունեն, բացի անասուն պահելուց:

1350 հեկտար չմշակվող հող՝ այս մի գյուղում

Գյուղը 950 գլուխ խոշոր, 700 էլ մանր եղջերավոր անասուն է պահում: Մի տանը միջինը ընկնում է խոշոր՝ 6-7, մանր՝ 5 գլուխ: Եթե մի քանի ընտանիքների մեղու պահելը չհաշվենք, այսօր անասնապահությունը ղազանչեցիների եկամտի երեւի միակ հիմնական աղբյուրն է: Դրա համար նպաստավոր պայման է 448 հեկտար բնական խոտհարքների, 900 հեկտար արոտավայրերի առկայությունը: Դրանց ավելացել է այն, որ գյուղի ունեցած 1373 հեկտար վարելահողերն էլ, 15-20 հեկտարից բացի, չեն մշակվում, խոպանացել ու փաստորեն նույնպես խոտհարք են դարձել: Գյուղի դաշտային աշխատանքները բնության տված խոտի հունձն ու տեղափոխումն են:

Աշոտ Մելքոնյանն ասում է՝ պետական տնտեսության ժամանակ գյուղը տարեկան 1200 տոննա միայն ցորեն էր տալիս, չհաշված անասնակերն ու այլ մշակաբույսերի արդյունքը: Այսօր գյուղացին, չնչին բացառությամբ, ցորեն չի ցանում, արդյունք չի ստանում: Մինչդեռ այստեղի հողը հեկտարից 40 ցենտներ հաց կարող է տալ: Ուրեմն ի՞նչն է խանգարում:

Թվում է՝ լրագրողս ինչ էլ ասելու լինեմ կամ չլինեմ, եթե մեր պայմաններում հանրապետության միայն մի՛ գյուղում արդեն 1350 հեկտար վարելահող չի հերկվում ու խոպան է դառնում (իսկ ամբողջ երկրում ինչքան կլինի), ապա սա լուրջ պետական խնդիր է: Արժանի նույնքան լուրջ ու գործնական պետական անհանգստության: Վատ է, եթե հանրապետությունում նման փաստերի վերաբերյալ ներքեւից վերեւ կեղծ տվյալներ են հաղորդվում ու կառավարությունում իրական վիճակից տեղյակ չեն: Շատ ավելի վատ է, եթե տեղյակ են ու իրական ոչինչ չեն ձեռնարկում: Բոլոր դեպքերում սա հանցագործություն է թվում գալիք սերունդների հանդեպ...

Ղազանչիում կա սրա հետ կապված եւս մի խնդիր, մի արտառոց իրողություն, որի պատճառը, եթե ճիշտ հասկացանք, կառավարության առնվազն անհասկանալի անտարբերությունն է:

Գյուղացիները տահանջում են անհապաղ սեփականաշնորհում

Նույնիսկ դժվար է հավատալ, բայց այս գյուղում հողը (եւ ոչ միայն հողը) դեռ սեփականաշնորհված չէ: Այսինքն՝ իրավական առումով որոշակի տեր չունի: 1992 թ. հունիսի 19-ին Աշոցքի շրջխորհրդի գործկոմի նախագահի որոշմամբ եղել է մասնակի սեփականաշնորհում, սեփականաշնորհվել է ընդամենը 125 հեկտար վարելահող: Իսկ ինչպես վերը նշվեց, գյուղը միայն վարելահող ունի 1373 հեկտար, մոտ 1400 հեկտար բնական խոտհարքն ու արոտավայրն էլ՝ ջոկ: Միայն 2003 թ. նոյեմբերի 21-ին կառավարությունը որոշում է կայացրել Ղազանչիի կաթնահամալիրը (նախկին պետտնտեսությունը) լուծարելու մասին: Որոշմամբ տնտեսության ունեցվածքը հանձնվել է Երեւանում նստող լուծարային հանձնաժողովին, որը պիտի գա ու գործն ավարտին հասցնի: Անցել է համարյա երկու տարի՝ ոչ ոք չի գալիս:

Գյուղացիները մտավախություն ունեն, որ այս խառնակ ժամանակներում մեկ էլ տեսար «թափով մեկը» կգա ու ձեռքը կդնի գյուղի ունեցվածքի վրա... Ուստի պահանջում են անհապաղ սեփականաշնորհում:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՋՈՒՐ, ՋՈՒՐ, ՋՈՒՐ...

Այգեգործները հայտնվել են փակուղում

1983 թ. մարտ ամսին հանրապետությունում կազմավորվեց «Այգեգործական ընկերություն» ՀԿ-ն, իսկ 2000 թ. դեկտեմբերին վերանվանվեց ՀՀ «Այգեգործների սպառողական կոոպերատիվների միություն»՝ 70370 գրանցված անդամներով: Ինչպես տեղեկացրեց միության հիմնադիր եւ նախագահ Արշավիր Մինասյանը, «Ներկայումս այգեգործների 70 տոկոսը չի զբաղվում այգեգործությամբ, շատերը հեռացել են հանրապետությունից, շատերն էլ չեն կարողանում հողը մշակել՝ ջուր չլինելու կամ էլ անորակ եւ անկանոն մատակարարման պատճառով: Միությունը ստեղծվել է՝ նպատակ ունենալով օժանդակել այգեգործական ընկերություններին աշխատանքների կազմակերպման, ընդհանուր օգտագործման կոմունիկացիաների, շինարարական նախագծային-նախահաշվարկային փաստաթղթերի ձեւակերպման եւ այլ հարցերի լուծման համար: Այդ ծառայությունները մատուցվելու էին այգեգործների անդամավճարների հաշվին, սակայն նրանք արդեն 10-15 տարի չեն կարողանում վճարումներ անել, փող չունեն»:

Այգեգործների միության անդամները կամ թոշակառուներ են, կամ պատերազմի հաշմանդամներ, կամ էլ միայնակ ծերեր, ուստի նրանք հազիվ են ծայրը ծայրին հասցնում: Նրանցից շատերը, ասում էր պրն Մինասյանը, օրվա հացը կտրում ու սածիլներ են առնում, տնկում, դեսից-դենից ջուր կրում, մի քիչ ջրում, բայց երբ ջրի օրը գալիս է, ջուրը չեն տալիս: Խեղճ թոշակառուն 500-1000 դրամով մի քանի տրանսպորտ փոխելով մի կերպ հասնում է իր այգին, օրերով սպասում, ջուրը չկա ու չկա...

Թեպետ բազմիցս միության նախագահը դիմել է վերին ատյաններին, հարցը չի լուծվում: Բոլոր դիմում-բողոքները կրկին ու կրկին շրջապտույտ են անցնում՝ կառավարությունից նախարարություն, ջրային տնտեսության պետական կոմիտե... այգեգործները կրկին հանդիպում են ամուր պատնեշին, ու տարիների քրտնաջան աշխատանքը ջուրն է լցվում՝ չորանում են ծառերը, այգեգործական տարածքները վերածվում են օձերի ու կարիճների բնակատեղիի... Նախկինում մեր պետությունը, պատմում էր պրն Մինասյանը, տարեկան հարյուրավոր միլիոններ էր ծախսում կանաչ տնտեսություններ ստեղծելու, ամայի լանջերը (Էրեբունի, Ջրառատ, Չարբախ) կանաչապատելու եւ օդի աղտոտվածությունը թուլացնելու համար: Այգեգործները այդ տարածքների հողակտորները դարձրին կանաչապատ: Այսօր անկանոն ջրամատակարարման պատճառով այդ այգիներից շատերը չորացել են, մյուսները չորանալու վտանգի տակ են հայտնվել ջրային կոմիտե ստեղծելուց հետո: Միության նախագահը կրկին դիմել է կառավարությանը՝ խնդրելով ստեղծել հատուկ հանձնաժողով, որն էլ տեղում կստուգի ու հարցը կլուծի: Սակայն այդ դիմումներն էլ կարուսելի պես պտտվում են, ու հարցը չի լուծվում:

Դեռ ավելին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության ջրային տնտեսության պետ կոմիտեի նախագահ Ա. Անդրեասյանը պրն Մինասյանին պատասխան գրության մեջ նշում է, որ «Երեւան» ՋՕԸ-ն Էրեբունու, Նոր Խարբերդի այգետարածքներ ոռոգման ջուրը սկսել է մատակարարել ապրիլի 29-ից եւ մայիսի 21-ից, իսկ Չարբախ ու Ջրառատ՝ ուշացումով, պատճառաբանելով խողովակաշարերի վթարները: Այս պատասխանը պարզապես զայրացրել է այգեգործներին, որոնց ոռոգման ջուրը տվել են Խարբերդում մայիսին, Ջրառատում՝ հունիսին, ու դեռ բարձր վարձավճարներ են պահանջում՝ նշելով, որ ջրի հարցը մտցվել է «Հազարամյակի մարտահրավերներ» ծրագրի նախագծի մեջ: Դե, խեղճ այգեգործներ, նստեք ու սպասեք:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Արտերկիր

Նյու Յորքում բացվեց ՄԱԿ-ի 60-րդ նստաշրջանը

Օրակարգում չկան համամարդկային էական որոշ հարցեր

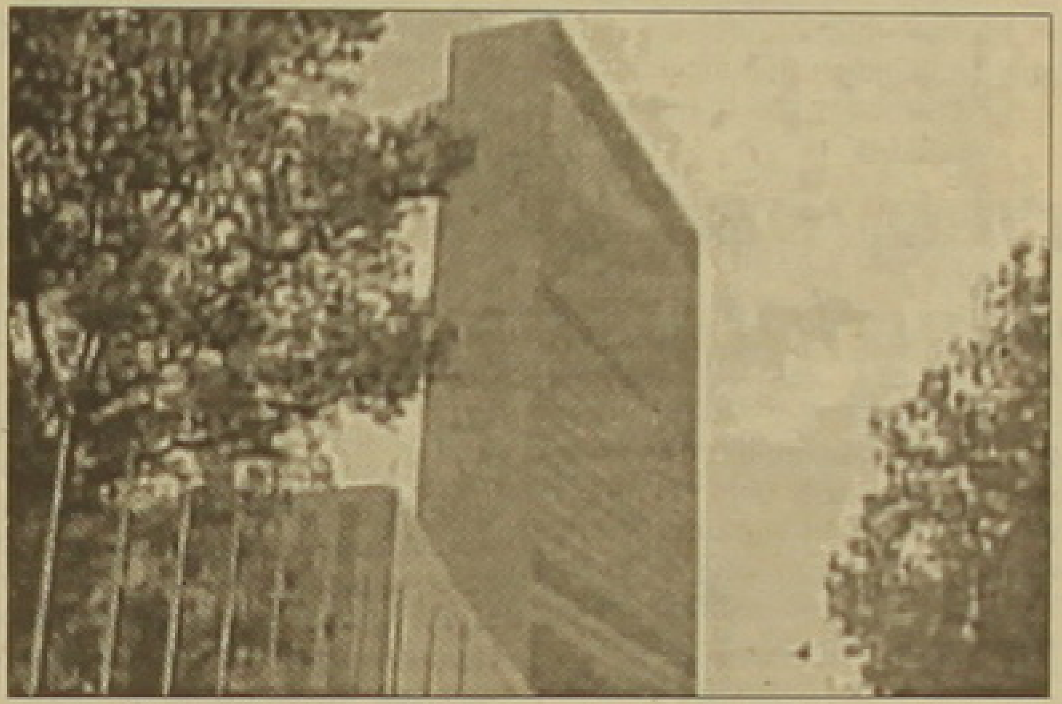

Նյու Յորքում երեկ բացվել է ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովի 60-րդ նստաշրջանը, որի աշխատանքին մասնակցում են շուրջ 180 պետությունների պատվիրակություններ: Նստաշրջանը նախատեսվածից մի քանի ժամով ուշ է բացվել, քանի որ մասնակից երկրների ներկայացուցիչները մինչեւ վերջին պահը չէին կարողանում համաձայնության գալ ՄԱԿ-ի 60-ամյակին նվիրված եռօրյա գագաթաժողովի ամփոփիչ փաստաթղթի տեքստի առթիվ: Ի վերջո դեսպանները համաձայնության են հանգել ՄԱԿ-ի խոշոր բարեփոխումների նախագծի շուրջ:

Եռօրյա գագաթաժողովի օրերին պետությունների ու կառավարությունների ղեկավարների վավերացմանն է ներկայացված «Հազարամյակի 8 նպատակները» պարունակող փաստաթուղթը: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ գլխավոր նպատակներն են աշխարհում չքավորության եւ սովի վերացումը, մանկանց առողջության բարելավումը, սեռերի իրավահավասարության, համընդհանուր տարրական կրթության ապահովումը, շրջակա միջավայրի պահպանությունը, մաքուր խմելու ջրի եւ առողջապահական ծառայությունների մատչելիությունը:

Գագաթաժողովին մասնակցում են 100-ից ավելի պետական ղեկավարներ (Ջորջ Բուշ, Վլադիմիր Պուտին, Հու Ցզինտաո եւ այլք) եւ հինգ տասնյակ կառավարությունների ղեկավարներ (Թոնի Բլեր, Դոմինիկ դը Վիլպեն, Յունիչիրո Կոիձումի եւ ուրիշներ): Նախատեսվում են նաեւ մի շարք երկկողմ հանդիպումներ:

Նստաշրջանում նախագահում է ՄԱԿ-ում Շվեդիայի նախկին մշտական ներկայացուցիչ Յան Էլիասոնը: Նրա խոսքերով, ամփոփիչ փաստաթղթի քննարկման մասնակիցները որոշել են, որ Անվտանգության խորհրդի բարեփոխման ժամանակը դեռ չի եկել: Սակայն ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը կարծում է, որ այդ կապակցությամբ որոշում կընդունվի մինչեւ տարեվերջ:

35 էջանոց ամփոփիչ փաստաթղթում տեղ չեն գտել համամարդկային կարեւորություն ունեցող որոշ հարցեր: Այսպես, չի հաջողվել համաձայնության հասնել խաղաղարար հատուկ հանձնաժողովի եւ Մարդու իրավունքների խորհրդի ստեղծման վերաբերյալ: Միջազգային իրավապաշտպանական կազմակերպությունները, մասնավորապես «Հյումըն ռայթս ուոչը» եւ «Միջազգային ներումը» ափսոսանք են հայտնել այս կապակցությամբ՝ նշելով ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովի վարկաբեկվածությունը:

ՄԱԿ-ի անդամ 191 պետություններից շատերն առայժմ տարաձայնություններ ունեն զինաթափման եւ զանգվածային բնաջնջման զենքի չտարածման հարցերում:

Պ. Ք.

Խոշոր ահաբեկչություններ շիա իրաքցիների դեմ

Իրաքի մայրաքաղաք Բաղդադում՝ շիա մահմեդականներով բնակեցված Կադիմիայի շրջանում երեկ առավոտյան մահապարտ ահաբեկիչն իր ավտոմեքենան պայթեցրել է շիաների ամբոխի մեջ: Դեպքը տեղի է ունեցել հրապարակում, որտեղ բազմաթիվ օրավարձու շինարարներ էին հավաքվել:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, մահապարտ ահաբեկիչը միկրոավտոբուսով մոտեցել է մի խումբ բանվորների՝ ասելով, թե իրեն աշխատողներ են հարկավոր: Երբ մեծ բազմություն է հավաքվել, նա պայթեցրել է իր ավտոմեքենան: Ականված ավտոմեքենայի պայթուցիկի ուժգնությունը, ոստիկանության տվյալների համաձայն, տրոտիլային համարժեքով կազմել է 220 կգ: Զոհվել է առնվազն 82 մարդ, 163-ը վիրավորվել է: Բռնկվել են մոտակայքում կանգնեցված ավտոմեքենաները:

Բաղդադում որոտացել է նաեւ մեկ ուրիշ պայթյուն: Մահապարտ ահաբեկիչն իր ավտոմեքենան պայթեցրել է ամերիկացի զինծառայողների մոտ: Կա 2 վիրավոր: Քաղաքում երկու այլ մեքենաների պայթյուններից զոհվել են 8 եւ վիրավորվել 22 անձինք: Զոհերից 3-ն իրաքցի զինվորներ են:

Բացի դրանից, երեկ գիշեր քաղաքից 30 կմ հյուսիս ընկած տարածքում զինվորական համազգեստով մի խումբ անհայտ զինյալներ շրջապատել են մի քանի տուն, դուրս բերել բնակիչներին, ընտրել նրանցից 17-ին եւ գնդակահարել: Սպանվածներից ոմանք ազգականներ են: Բոլոր զոհերը տղամարդիկ են:

Իրաքի կառավարությունում կարծում են, որ այս հարձակումների նպատակն է իրար դեմ հանել շիա եւ սուննի մահմեդականներին ու երկրում քաղաքացիական պատերազմ հրահրել:

Պայթյունների նախօրեին Վաշինգտոնում տեղի էր ունեցել նախագահներ Ջորջ Բուշի եւ Ջալալ Թալաբանիի հանդիպումը:

Բուշն ընդունել է խաղաղ միջուկային ծրագիր ունենալու Իրանի իրավունքը

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը ճանաչել է. խաղաղ նպատակով միջուկային ծրագիր զարգացնելու Իրանի իրավունքը: «Թեեւ նավթով ու գազով հարուստ Իրանում միջուկային տեխնոլոգիաների զարգացումը տարօրինակ է թվում, այդ երկիրն ունի քաղաքացիական միջուկային ծրագրի իրավունք», հայտարարել է նա Վաշինգտոնում երեքշաբթի օրը:

Բուշի խոսքերով, որպես միջուկային տերություն Իրանն, անկասկած, կապակայունացներ տարածաշրջանը, ուստի համաշխարհային ընկերակցությունը պետք է ամեն ջանք գործադրի թույլ չտալու Իրանում միջուկային զենքի մշակում:

Ջորջ Բուշի հայտարարությունն արվել է ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովի հոբելյանական՝ 60-րդ նստաշրջանի նախօրեին, որի օրակարգի գլխավոր հարցերից մեկը վերաբերում է Իրանի միջուկային ծրագրին: Ռոյթեր գործակալությունը նշում է, որ ամերիկյան պատվիրակության անդամներն, այնուամենայնիվ, առավել կարեւոր են համարում ՄԱԿ-ի բարեփոխման հետ կապված հարցերը:

Պակիստանում ոչնչացվել է «Ալ Ղաիդայի» ռազմակայան

Պակիստանյան զորքերը երկրի հյուսիսարեւմտյան շրջաններից մեկում՝ Աֆղանստանի սահմանի մերձակայքում ոչնչացրել են «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական ցանցին պատկանող խոշոր ռազմակայան: Պաշտոնական անձանց խոսքերը վկայակոչելով, CNN հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ ռազմական գործողության ընթացքում ձերբակալվել են 21 զինյալներ, որոնց մեջ կան օտարերկրացիներ:

Երկրի հյուսիս-արեւմուտքում հակաահաբեկչական գործողությունների պատասխանատու գեներալ-լեյտենանտ Սաֆդար Հուսեյնի խոսքերով, ձերբակալվածների մեջ կան նաեւ ահաբեկիչների առաջնորդներ: Գեներալը, սակայն, չի նշել նրանց անունները եւ քաղաքացիությունը:

Ռազմակայանը լավ ամրացված է եղել: Այնտեղ հայտնաբերվել են Աֆղանստանում գործող զինյալների հետ կապի սարքավորանք, պայթուցիկ սարքեր, պայթուցիչների եւ հրթիռների պահեստ, ինչպես նաեւ չինական արտադրության անօդաչու փոքր օդանավ, որն օգտագործվել է հետախուզական նպատակներով:

Պակիստանի նախագահ Փերվեզ Մուշարաֆն այս օրերին ԱՄՆ-ում է եւ արդեն հայտարարել է ահաբեկիչների նկատմամբ իր տարված հաղթանակի մասին: Նրա խոսքերով, «Ալ Ղաիդան» ջլատված է եւ «որպես միասնական կառույց» դադարեցրել է գոյությունը:

Անշուշտ, այս պնդումը քարոզչական բնույթ է կրում եւ պետք է ընդունվի մեծ վերապահումով միայն:

Պ. Ք.

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ DVD

«Թայմը» ներողություն է խնդրում հայերից

Բայց միայն խոսքերը դեռ բավական չեն

Քանի որ շվեյցարական օրենքով Հայոց ցեղասպանության ժխտումը քրեական հանցագործություն է համարվում, տեղի Շվեյցարիա-Հայաստան ասոցիացիան (ՇՀԱ) վեց շաբաթ առաջ նամակ-բողոք էր ուղարկել ամերիկյան «Թայմ» պարբերականի խմբագրությանը՝ արտահայտելով իր «զայրույթն ու հուսախաբությունը» պարբերականի հունիսի 6-ի համարի հետ թուրքական հակահայկական քարոզչական DVD բաժանորդներին հասցեագրելու առթիվ եւ պահանջելով գործնական 9 քայլերով ուղղել հայերին հասցված վիրավորանքը: Ի թիվս այլոց, այդ քայլերը պետք է ներառեին պաշտոնական ներողության հրապարակումը թերթի էջերում եւ պարբերականի ծախսերով Հայոց ցեղասպանության մասին ճշգրիտ վավերագրական DVD-ի տարածում նույն 7 լեզուներով, որ թուրքական DVD-ն էր տարածված: Այդ քայլերը չկատարելու դեպքում ՇՀԱ-ն սպառնացել էր դատի տալ «Թայմին»:

Պարբերականի գործադիր խմբագիր Ջեմս Քելլին անցյալ շաբաթ կատարեց առաջին քայլը գրելով. «Զղջում ենք, որ «Թայմի» եվրոպական համարների հետ բաժանորդներին ուղարկել էինք (թուրքական) այդ DVD-ն եւ ցավում ենք հայերին պատճառած վիրավորանքի համար: DVD-ի այսպես կոչված «փաստագրական» մասը միակողմանի էր ներկայացնում պատմությունը եւ չէր համապատասխանում արդարության եւ ճշգրտության մեր չափանիշներին: Մենք այն չէինք բաժանի, եթե տեղյակ լինեինք դրա բովանդակությանը: Դժբախտաբար, DVD-ն պետք եղած խստապահանջությամբ չէր ստուգվել «Թայմում», որովհետեւ ենթադրվում էր, որ սովորական գովազդային ժապավեն է: Վստահեցնում եմ ձեզ, որ մենք փոխել ենք մեր վերստուգման գործընթացը եւ հետագայում առավել զգույշ կլինենք: Ներողություն ենք խնդրում հայ համայնքից եւ մեր ընթերցողներից»:

Ընդհանուր առմամբ հուսալի մի նամակ է սա, որը մի շարք կարեւոր կետեր է վեր հանում.

ա) կարճ լինելով հանդերձ, 3 անգամ ափսոսանք եւ ներողություն է հայցում,

բ) հարցականի տակ է դնում թուրքական DVD-ի հավաստիությունը՝ որակելով «այսպես կոչված փաստագրական» եւ «միակողմանի», որը չի համապատասխանում «արդարության եւ ճշգրտության «Թայմի» չափանիշներին»,

գ) ընդունում է, որ պարբերականը չէր բաժանի այդ DVD-ն, եթե «տեղյակ լիներ դրա բովանդակությանը»,

դ) ընդունում է «Թայմի» աշխատողների անփութությունը, քանի որ «պետք եղած խստապահանջությամբ չէր ստուգվել,

ե) խոստանում է «առավել զգույշ լինել» հետագայում, եթե թուրքերը փորձեն մի անգամ եւս նման խաղ խաղալ:

Իրոք, նամակը մեծ առաջընթաց է համեմատած «Թայմի» նախնական արձագանքի հետ, որի ժամանակ պարբերականի եվրոպական հրատարակչության խմբագիր Ջեյմս Ջիրըին սառնորեն պատասխանել էր հայերի բողոքներին, ասելով, որ թերթը «չի պաշտպանում ոչ մի քաղաքական կազմակերպության կամ դաս»:

Սակայն Քելլիի նամակն էլ անթերի չէ: Ամենակարեւորը չի նշված այնտեղ: Սխալն ընդունելուց եւ ներողություն խնդրելուց բացի, նամակը չի նշում, թե գործնական ինչ քայլեր է ձեռնարկում պարբերականը փոխհատուցելու հայ վերապրողների հոգեկանին եւ զոհերի հիշատակին հասցված վնասը:

Պրն Քելլին եւ «Թայմի» մյուս ղեկավար աշխատողները պարտավոր են կատարել ՇՀԱ-ի պահանջած քայլերը: Նվազագույնը, որ պարբերականը կարող է անել, այն է, որ անվճար տարածի եւ իր կես միլիոն բաժանորդներին ուղարկի Հայոց ցեղասպանությունը ճշգրտորեն ներկայացնող մի նոր DVD: Այլապես նրա սխալի ընդունումն ու ներողություն հայցելը կմնան որպես դատարկ խոսքեր՝ զուրկ իմաստից եւ անկեղծությունից: Հեշտ է մեկ միլիոն դոլար գրպանելը թուրքական DVD-ն տարածելու եւ հետագայում պարզապես հայերից «ներողություն» հայցելու համար: Իսկական ափսոսանքը պետք է ընկերանա կոնկրետ գործողություններով, որոնք կշտկեն սխալը:

Մինչ այդ հայերը, աշխարհի որ անկյունում էլ գտնվեն, պետք է շարունակեն բոյկոտել «Թայմին» եւ իրավական բոլոր միջոցներով փորձեն հասնել իրենց պահանջների բավարարմանը:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ

Այսօր Ներկայացուցիչների պալատի...

1-ին էջից

Թերեւս այդ առումով պատահական չէր Ամերիկա-թուրքական խորհրդի նախագահ Բրենտ Սկոուկրոֆտի նամակը Հաստերտին, որը նա հղել էր սեպտեմբերի 12-ին՝ հիշեցնելով հայ եւ թուրք մասնագետներից համատեղ հանձնախումբ ստեղծելու ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին Էրդողանի արած առաջարկի եւ ամերիկյան շահերի, ինչպես նաեւ Ցեղասպանության հարցի շուրջը գիտնականների, պատմաբանների եւ մասնագետների իբր ծավալվող բանավեճերի մասին:

Ինչ վերաբերում է Էրդողանին, ապա նա Ամերիկայի հրեական կոմիտեի գլխավորությամբ Նյու Յորքի «Թուրքական տանն» ընդունել է համանուն կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին եւ խնդրել, որ նրանք Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի խափանման հարցում աջակցեն Թուրքիային:

Ընդունելության մասին տեղեկացնում է CNN-Turk-ը: Դրան լրացնում է թուրքական հանրային հեռուստատեսությունը, որի տեղեկության համաձայն Ամերիկայի հրեական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները պատասխանել են Էրդողանին՝ ասելով. «Մենք խափանման հարցում մշտապես եղել ենք Թուրքիայի կողքին, այսուհետ եւս կաջակցենք»:

Նախապես դժվար է կռահել, թե ինչ ընթացք կունենա Հայոց ցեղասպանության ճանաչման այս նոր նախաձեռնությունը ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատում: Չի բացառվում, որ բանաձեւի քննարկման ընթացքը պայմանավորված լինի Հյուսիսային Իրաքում ԱՄՆ-ի քրդական ծրագրերին Թուրքիայի վերաբերմունքով եւ հատկապես PKK-ի վրա Վաշինգտոնի արած հարվածներին հակազդեցությունից հրաժարվելու վարչապետ Էրդողանի կառավարության պատրաստակամությամբ:

Այսինքն՝ Էրդողանի խնդիրը սոսկ Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը չէ, այլ բանաձեւի պատճառով քրդական վերոհիշյալ ծրագրերի եւ PKK-ի գործունեության շուրջը պաշտոնական Վաշինգտոնի հետ լիարժեք սակարկության հնարավորությունների բացառումը:

Բայց որ Հայոց ցեղասպանությունը մարդկության դեմ կատարված հանցագործություն է, իսկ դրա շահարկումը քաղաքական նպատակներով՝ առնվազն անբարոյականություն, կասկած չի հարուցում: Անցած տասնամյակների փորձը ցույց է տալիս, որ պաշտոնական Վաշինգտոնը, առավել եւս ամերիկյան հրեական կառույցները Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցում ավելի քան անբարոյական են:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Լուրջ մտավորականը, որը ծիծաղի միջով է տեսնում աշխարհը

Կիլիկիայից տարագրված փախստական, թուրքերի կողմից որոնվող, Այնթապի քոլեջում ուսում ստացած Մկրտիչ Արարատյան հայը պիտի շունչ առներ Հալեպում, ամուսնանար իր հայրենակից օրիորդ Մարիամ Շիրինճյանի հետ, վեց աղջիկ ունենալուց հետո մի մանչ զավակ պիտի ունենային, ով այլ անուն չպիտի ունենար, քան Մասիսն է: Այս Մասիսը Հայկազյան մանկապարտեզի բոլոր բույրերը շնչելուց, բոլոր ճաշերը համտեսելուց, մանկապարտեզապանուհի տիկին Սաթենիկ Տասնապետյանի գուրգուրանքներն առնելուց հետո նախակրթարանի իր ուսումը պիտի շարունակեր Զավարյան վարժարանում: Իր՝ Մասիս Արարատյանի կենսագրությունում պիտի հետո կարդանք.

«...Իր ուսուցիչները մեղք չէ, որ դիտած են զինք ներող աչքով, որ իրաւունք ունէին յաճախ, որովհետեւ Մասիս երբեմն սեւ գրատախտակին վրայ, կաւիճով ծաղրանկարները կը գծէր այն ուսուցիչներուն՝ որոնցմէ կ՛ուզէր վրէժ լուծել իր չգիտցած դասերուն համար: Անշուշտ քիչ չէին այդ չգիտցած դասերը...»:

Օրերս **«Ազգ»** թերթի խմբագրություն հյուր եկած Մասիս Արարատյանը պիտի պատմի, որ իր առաջին «զոհերը» իր ուսուցիչներն են եղել: Ազնիվ ու ազգասեր մարդիկ էին պարոն Լուսխանճյանը, Հակոբ Գալեմքերյանը, Արամ Սարգիսյանը, Նիզար Խալիլին, Զարեհ Մելքոնյանը, Կարապետ Զուհարյանը, ծերունազարդ ու պատկառազդու Կարապետ Յուլուտեյանը: Հատկապես վերջինս, ով մեծապես քաջալերում էր 12-13 տարեկան տղային: Իսկ ինքը՝ Մասիսը, գտել էր իր նկարները ներկայացնելու ձեւը. մի ուսուցչի ծաղրանկարը տալիս է մյուսին, երրորդի ծաղրանկարը՝ չորրորդին... Ու այսպես, Մասիսի բոլոր ուսուցիչները մյուս բոլորի ծաղրանկարներն ունենում էին: Իր ծաղրանկարներն ունեցավ նաեւ վարժարանի տնօրեն Գրիգոր Էքմեքճյանը: «Թեեւ բարի ու վեհանձն մարդ էր, բայց անոր ժպիտն ու տխրութիւնը դժվար էր զանազանել», ասում է Մասիսը:

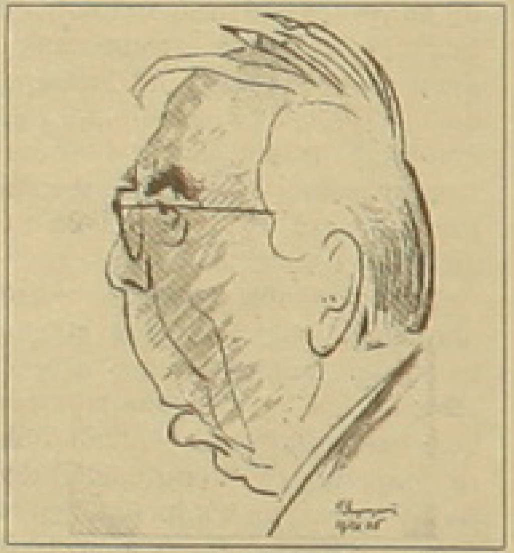

Մասիս Արարատյանին «Ազգի» խմբագրատանը ժպիտով նկարեց նրա գործընկեր Գեորգի Յարալյանը:

Մասիսի հոր՝ Մկրտիչ Արարատյանի ցանկությունն այլ էր: Նա իր որդուն տնտեսական ոլորտում էր տեսնում, բայց տղան գծագրությունն ընտրեց:

1940-ական թթ. գծագրությունը փնտրված եւ շահաբեր գործ չէր, բայց այս էր Մասիսի ունեցած սերն ու պաշտամունքը: Ինքն աշխարհն ու մարդկանց տեսնում էր գծերի միջոցով, ոչ ճշգրիտ, ոչ խիստ, այլ՝ փոքր-ինչ շեղ, ծիծաղկոտ, բարի գծերի միջոցով: Եվ առավել մասնագիտանալու համար նա դարձավ ճարտարապետ-նախագծող Արշակ Գալեմքերյանի օգնականը:

Ինքը՝ Մասիս Արարատյանը, անչափ կարեւորում է հանդիպումը սփյուռքահայ գրականության եւ գրագիտության մեծ մարդկանցից մեկի՝ Անդրանիկ Ծառուկյանի հետ, ով նախ եղել է Մասիսի ուսուցիչը Զավարյան վարժարանում: Այստեղ Ծառուկյանը շատ ջերմ վերաբերմունք ուներ կատականկար անող մանչի նկատմամբ: Իսկ արդեն 1953 թվականից Մասիսը Հալեպից նկարներ էր ուղարկում Բեյրութ, «Նայիրի» շաբաթաթերթին, որի գլխավոր խմբագիրը Ծառուկյանն էր: 1954-ին Մասիսը փոխադրվում է Բեյրութ եւ բացում իր առաջին գծագրատունը, ուր ոչ միայն գծագրական աշխատանքներ է կատարում, այլեւ ծաղրանկարներ է անում տեղական թերթերի համար, լինեն դրանք արաբագիր, ֆրանսիագիր, թե հայագիր:

Այդ տարիների հետ է կապված Անդրանիկ Ծառուկյանի եւ Մասիս Արարատյանի սերտ բարեկամությունը: Նրանք այլեւս լավ բարեկամներ էին, որը թույլ է տալիս տարիներ անց որոշ մանրամասներ հիշել՝ հանրությանն անծանոթ:

... 40-ն անց Անդրանիկ Ծառուկյանն ի վերջո ցանկանում է ամուսնանալ: Ամուսնանում եւ որոշում է մեղրամիսն անցկացնելու համար հարմար հյուրանոց գտնել: Փնտրում են երկուսով: Ու ամեն հյուրանոց մտնելիս որպես նորափեսա ներկայացվում է 23-24-ամյա Մասիս Արարատյանը: Այդպես ավելի հարմար էր... Հետագայում, երբ արդեն ամուսնանում է Մասիսը, նրա մեղրամսի (կամ ինչպես Մասիսն է ասում՝ «մեղրալուսնի») ծախսերը հյուրանոցում փակում է Անդրանիկ Ծառուկյանը:

Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմը Մասիսին դարձրեց գաղթական: Նա հաստատվում է Մ. Նահանգներում, Կալիֆոռնիա նահանգի Լոս Անջելես քաղաքում եւ պաշտոնավարում է «Herald Examiner» օրաթերթում, որն օրական երկու տպագրություն ուներ: Բայց, դե, հայի բախտ էր, եթե անգամ հայը ծաղրանկարիչ էր: Այս թերթը տնտեսական պատճառներով փակվում է 1990 թվականին, որից հետո Մասիս Արարատյանը հիմնում է իր անձնական գծագրատունը:

1977 թվականից մինչեւ օրս Մասիս Արարատյանն աշխատակցում է «Ասպարէզ» շաբաթաթերթին՝ շաբաթական ներկայանալով մեկ կամ երկու ծաղրանկարով:

...Երբ հանդիպում էինք **«Ազգի»** խմբագրատանը, մեր զրույցին ներկա էր նաեւ մեր թերթի երգիծանկարիչ Գեորգի Յարալյանը, որին անչափ հարգում եւ բարձր է գնահատում Մասիս Արարատյանը: Ու հենց Գ. Յարալյանի նկարն էլ ներկայացնում ենք մեր այս կարճառոտ խոսքի հետ:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՅԱՆ

«Ազդակի» խմբագիր Հ. Բալյանը (ՀՅԴ) եւ «Արարատի» խմբագիր Ա. Կիտուրը (ՍԴՀԿ) «Ձատ-զատ լացինք՝ օգուտ չըրաւ, միասին լանք՝ թերեւս Ղարաբաղը հայանայ»: 1959 թ. Բեյրութ. Մասիսի գործերից:

«Մուսա լեռան հերոսամարտը մեր պատմության մանրակերտն է»

«Մուսա լեռան հերոսամարտը մեր պատմության հոյակերտ էջերից է եւ այսօր՝ 90 տարի անց, մենք ոգեկոչում ենք 40 օր տեւած հերոսամարտը, որը մեր պատմության մանրակերտն է», այսպես արտահայտվեց Արարատյան հայրապետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Նավասարդ սրբազանը օրերս «Ակադեմիա» պատկերասրահում բացված ցուցահանդեսի ժամանակ: Ցուցահանդեսը, որ նվիրված էր Մուսա լեռան հերոսամարտի 90-ամյակին, ներկայացնում էր մուսալեռցի արվեստագետների՝ 10 նկարչի եւ մեկ քանդակագործի ստեղծագործությունները: «Մուսալեռ» հայրենակցական միության նախագահ Կամո Տեր-Պետրոսյանի բնորոշմամբ թեմատիկ պատկեր չունեցող ցուցահանդեսին մասնակցող արվեստագետներին միացնում է մուսալեռցու արյունը. նրանք բոլորն էլ մուսալեռցիներ են: Նրա խոսքերով, թեպետ ներկայացված աշխատանքներից յուրաքանչյուրն ունի իր ոճն ու իր ասելիքը, բայց ընդհանուրը մուսալեռցու ազատատենչ ոգին է:

Այսօր Հայաստանում չբնակվող, բայց մայր հայրենիքը տեսնելու հույսը չկորցրած նկարիչների գործերը՝ մերթ մռայլ, մերթ լուսավոր, պատկերում են հայրենի բնաշխարհը, մեր հոգեւոր կոթողները, ինչպես նաեւ արվեստագետների բնակության այժմյան վայրերը: Այնպիսին, ինչպիսին օրինակ գեղեցիկ Այնճարն է (բնակավայր Լիբանանում), որտեղ ապրում է հայերի, մուսալեռցիների մեծ համայնք:

Մուսա լեռան հերոսամարտի 90-ամյակին նվիրված «Մուսալեռ» հայրենակցական միությունը միջոցառումների շաբաթյակ է կազմակերպել: Միության պատասխանատու քարտուղար Պերճ Ղազարյանի խոսքերով, նշված միջոցառումներով իրենք ցանկանում են ցույց տալ ոչ միայն մուսալեռցու մարտնչող ոգին, այլեւ նրա մարտնչող ստեղծագործությունները:

Հոբելյանական միջոցառումների մեկնարկը սեպտեմբերի 11-ին էր, երբ Այնճարի «Լուսարձակ-40» թատերախումբը ներկայացրեց Լեւոն Շանթի «Ճամբուն վրայ» թատերախաղը: Կանադահայ բանախոս Հակոբ Ջանբազյանը «Մուսա լեռան հերոսամարտի դասերը» թեմայով դասախոսություն կարդաց: Միջոցառումների շարքն ընդգրկում է հանդիսություններ, երեկոներ, այց եղեռնի զոհերի հուշարձան եւ Եռաբլուր, ավանդական հարիսայի նախապատրաստություն: Իսկ սեպտեմբերի 18-ին շարքը կավարտվի սուրբ պատարագով եւ եզրափակիչ տոնախմբությամբ:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՆՎԻՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ալեքսանդր Փիրադովը իր հավաքածուն կնվիրի Հայաստանին

«Ազգն» արդեն տեղեկացրել է, որ «Լինսի» հիմնադրամով հիմնանորոգումից հետո Ջոտտոյի թանգարանը բացվեց «Ափսեի կլոր տարածությունը» խորագրով չորսօրյա ցուցահանդեսով, ուր ներկայացվել էին 27 վրացի եւ թիֆլիսահայ 5 գեղանկարիչների ճենապակե ափսեների վրա յուղաներկով կատարած իրապաշտական, գերիրապաշտական, խորհրդապաշտական եւ վերացական աշխատանքները: Այդ ուշագրավ ափսեների տերը ճանաչված հավաքորդ, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր Ալեքսանդր Փիրադովն է, որը սերում է Փիրադովների հայտնի ազնվական տոհմից եւ ապրում է Թբիլիսիում:

Մաղլենա Ամիրխանովա. «Գուրզուֆ»

Ափսեները Ալեքսանդր Բոգդանի Փիրադովի հավաքածուի մեջ մեծ տեղ չեն գրավում, քանի որ այստեղ կան տարբեր ժամանակներում եւ տարբեր արվեստանոցներում ստեղծված գեղանկարներ, գծանկարներ. Եղիշե Թադեւոսյանի, Գեւորգ Բաշինջաղյանի, Էդգար Շահինի, Վահրամ Գայֆեջյանի, Հարություն Շամշինյանի, Հմայակ Հակոբյանի անունները զարդարում են Փիրադովի հավաքածուն: Սակայն, արվեստաբանների կարծիքով, հավաքածուն հայ մշակույթի համար հատկապես կարեւորվում է այն արվեստագետների ստեղծագործություններով, որոնց մասին մեզանից շատերը գաղափար անգամ չունեն: Նինա Վերմիշեւայի, Էմմա Լալաեւայի, Մաղլենա Ամիրխանովայի, Մկրտիչ Մարգարյանի (Մակո), Միքայել Խունունցի, Սերգեյ Չախոյանի եւ այլոց նկարները, որոնց վերատպությունները տեսանք Մոսկվայում լույս տեսած «Թիֆլիսահայ նկարիչների ստեղծագործությունների Ալեքսանդր Փիրադովի հավաքածուն» ալբոմի մեջ, հաճելիորեն մեզ զարմացրին:

Անցյալ տարի Ալեքսանդր Փիրադովն իր հավաքածուի այս կտավները ցուցադրեց Մարինա Ցվետաեւայի մոսկովյան թանգարանում՝ «Մոռացված անուններ» խորագրով:

- Եթե Հայաստանի կառավարությունը համապատասխան շենք տրամադրի՝ իմ հավաքածուն սիրով կնվիրեմ իմ ժողովրդին,- ասում է նշանավոր ազնվական տոհմի ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Փիրադովը:

Ա. ԱՄԻՐԽԱՆՅԱՆ

ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՀԱՐՑԵՐԸ ԲՈՒՀԵՐՈՒՄ

Գեղանկարչության մասին գրականությունը սկսել է հետաքրքրել երիտասարդներին

Պատճառը բուհերում արվեստ ուսումնասիրելն է

Ռուսական գեղանկարչության մոտ 40 անուն ալբոմ եւ մոտ 30 բացիկ էր ներկայացրել ազգային գրադարանը երեկ Հայաստանում Ռուսաստանի տարվա շրջանակներում կազմակերպվող միջոցառումների շարքում: Գրադարանի կերպարվեստի բաժնի գլխավոր գրադարանավար Գոհար Հարությունյանի խոսքերով, ներկայացվածը ընդամենը մի փոքր մասն է ազգային գրադարանում պահվող ռուսական գեղանկարչության մեծ ֆոնդի: Ցուցահանդեսը տարբեր բաժիններով ներկայացնում էր հին ռուսական նկարչության, սրբապատկերների, պատմական գեղանկարչության, բնանկարչության, դիմանկարչության, ռուսական ավանգարդիստական նկարչության նմուշներ, ինչպես նաեւ ժամանակակից արվեստի գործերով բացիկներ: Գլխավոր գրադարանավարուհու համոզմամբ, բացիկները որակով եւ հետաքրքրությամբ ոչ միայն չեն զիջում ալբոմներին, այլեւ ավելի գործնական են:

«Ազգի» հարցին, թե երիտասարդները հետաքրքրվո՞ւմ են գրադարաններում պահվող գեղանկարչական նմուշներով, Գոհար Հարությունյանը պատասխանեց. «Այսօր ավելի տենդենցիոզ կերպով են երիտասարդները հետաքրքրվում եւ օգտվում այդ նմուշներից: Պատճառը բուհերում արվեստի ճյուղերի մասին առարկաներ անցնելն է»: Նրա խոսքերով, հաճախ գրադարանի նմուշների օգնությանն են դիմում նաեւ սովորական քաղաքացիներ՝ խնդրելով որեւէ դեկորի կամ ձեւավորման նմուշ՝ սեփական բնակարանը ձեւավորելու համար:

Ռուսաստանի տարվա շրջանակներում սա ազգային գրադարանի կազմակերպած երրորդ միջոցառումն է, իսկ մոտ ապագայում նախատեսվում է ռուսական ցուցապաստառների ցուցահանդես:

Գ. Գ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՀԱՊՁԲ-05/22» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **ՀՀ Տավուշի մարզպետարանի կարիքների համար աշնանացան ցորենի ձեռքբերման նպատակով**: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 700 ՀՀ դրամ փոխանցել «Միջինվեստբանկ», Հ/Հ 175004670790, «Գոհակ» ՍՊԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, Հ. Այունցին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 12.00-ն:

«Աստղային պատերազմները» սկսվեցին

Ութ հանդիպումներով մեկնարկեց ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարը: Առաջին օրվա գլխավոր անակնկալը Մադրիդի «Ռեալի» ջախջախիչ պարտությունն էր Լիոնում տեղի համանուն թիմից: Ժերար Ուլյեի սաները դեռեւս առաջին խաղակեսում վճռեցին հանդիպման ելքը՝ 3 անպատասխան գնդակ ուղարկելով «արքայական» ակումբի դարպասը: Հաշիվը կարող էր ավելի խոշոր լինել, եթե «Ռեալի» դարպասապահը մինչեւ ընդմիջում հետ չմղեր Ժունինյոյի 11 մ հարվածը:

Զարմանալի է, որ պարտությունը բնավ էլ դառնություն չի պատճառել «Ռեալի» գլխավոր մարզիչ Վանդերլեյ Լուքսեմբուրգոյին: Նա խաղից հետո հեշտությամբ է հայտարարել. «Ես չեմ անհանգստանում, քանի որ մենք լավ խաղ ցուցադրեցինք: Այսօր ավելի լավ խաղացինք, քան «Սելթայի» հետ առաջնության ձախորդ մրցախաղում: Մեր դժբախտությունն այն էր, որ չհաջողվեց գոլ խփել: «Լիոնն» ուժեղ թիմ է, լավ կիսապաշտպանությամբ ու հիանալի կատարողներով, ինչպիսին Ժունինյոն է»:

Անակնկալ էր նաեւ հյուրընկալվելիս Նորվեգիայի չեմպիոն «Ռոզենբորգի» հաղթանակը հունական «Օլիմպիակոսի» նկատմամբ: Ընդ որում, խաղն անհաջող սկսվեց նորվեգացիների համար, որոնց պաշտպան Լագոն գնդակն ուղարկեց սեփական դարպասը: Պարտքի տակ չմնացին նաեւ հույները. Մավրոգենիդիսն էլ դարձավ ինքնագոլի հեղինակ:

Մրցաշարը հաղթանակով սկսեցին անգլիական «Չելսին» ու «Լիվերպուլը»: Վերջինս արդեն 2-րդ րոպեին հաշվի մեջ առաջ անցավ իսպանական «Բետիսի» հետ խաղում: Իսպանական ակումբի նորամուտը չեմպիոնների լիգայում անհաջող դասավորվեց:

«Չելսին» 3-րդ մրցաշրջանն է մեկնարկում հաղթանակով: Թիմին հաղթանակ պարգեւեց Ֆրենկ Լեմփարդի դիպուկ հարվածը:

Չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարի եւս մեկ նորեկ՝ Սլովակիայի «Արտմեդիան» մեկնարկեց պարտությամբ՝ սեփական հարկի տակ զիջելով «Ինտերին»: Դրամատիկ պայքարում ընթացավ «Ռեյնջերս»-«Պորտո» հանդիպումը: Շոտլանդացիներին խաղավարտից 5 րոպե առաջ հաջողվեց կորզել հաղթանակը:

Բրազիլացի Կակայի հիանալի խաղի եւ խփած երկու գոլերի շնորհիվ «Միլանը» հաղթանակով սկսեց մրցաշարը «Ֆեներբահչեի» հետ խաղում: Չնայած հոլանդական «Էյնդհովենն» ամռան նախապատրաստական շրջանում տարբեր ակումբներին էր վաճառել կազմի գրեթե կեսը, սակայն հաջող սկսեց մրցաշարը՝ սեփական հարկի տակ հաղթելով «Շալկե-04»-ին: Միակ գնդակը խփեց Հոլանդիայի հավաքականի կիսապաշտպան Հեսելինկը:

Ներկայացնում ենք կայացած հանդիպումների համառոտ վիճակագրությունը:

«E» խումբ

«Միլան»-«Ֆեներբահչե»՝ 3-1 (1-0)

Կակա (18, 87), Շեւչենկո (89)-Ալեքս (63՝ 11 մ):

«Էյնդհովեն»-«Շալկե-04»՝ 1-0 (1-0)

Հեսելինկ (33):

«F» խումբ

«Լիոն»-«Ռեալ»՝ 3-0 (3-0)

Կարյու (21), Ժունինյո (26), Վիլտորդ (31): 42-րդ րոպեին Ժունինյոն չիրացրեց 11 մ հարվածը:

«Օլիմպիակոս»-«Ռոզենբորգ»՝ 1-3 (1-1)

Լագո (19, ինքնագոլ)- Սկելբրեդ (42), Մավրոգենիդիս (48, ինքնագոլ), Ստորֆլոր (90):

«G» խումբ

«Բետիս»-«Լիվերպուլ»՝ 1-2 (0-2)

Արզու (51)-Պոնյոլ (2), Լուիս Գարսիա (14):

«Չելսի»-«Անդերլեխտ»՝ 1-0 (1-0)

Լեմփարդ (19):

«H» խումբ

«Արտմեդիա»-«Ինտեր»՝ 0-1 (0-1)

Կրուզ (17):

«Ռեյնջերս»-«Պորտո»՝ 3-2 (1-0)

Լովենկրանդս (35), Պրսո (59), Կիրյակոս (85)-Պեպե (47, 71):

ՖՈՒՏԶԱԼ

«Թալ Գրիգը» կշարունակի պայքարը

Ֆուտզալի Հայաստանի չեմպիոն եւ գավաթակիր Երեւանի «Թալ Գրիգը» թեեւ ավարտական խաղում 1-2 հաշվով զիջեց Լոնդոնի «Սպիտակ արջեր» թիմին, սակայն կշարունակի պայքարը չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում: Մեր ֆուտբոլիստները մտան հաջորդ փուլ: Ընտրական մրցաշարում «Թալ Գրիգը» վաստակեց 6 միավոր: Նույնքան միավոր էին վաստակել նաեւ Տիրասպոլի «Դինամոն», որ վերջին խաղում հաղթեց ֆրանսիական «Ռուբեին» (5-1), ինչպես նաեւ տանտերերը: Հաշվի առնելով նշված 3 թիմերի միջեւ կայացած անձնական հանդիպումների արդյունքները, խմբում առաջին տեղը գրավեց «Թալ Գրիգը», 2-րդը ճանաչվեց «Դինամոն»: Հենց այս երկու թիմերն էլ մտան հաջորդ փուլ եւ կշարունակեն պայքարը:

Էրիկսոնը ներողություն է խնդրել ֆուտբոլասերներից

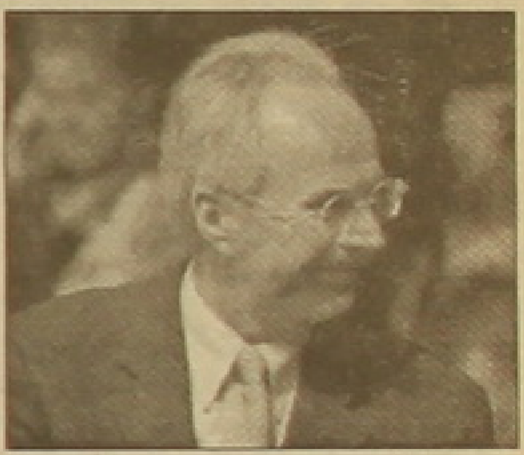

Անգլիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Սվեն Գորան Էրիկսոնը Հյուսիսային Իռլանդիայի ընտրանու հետ խաղից հետո կայացած մամուլի ասուլիսում ֆուտբոլասերներից ներողություն է խնդրել կրած պարտության համար: «Իհարկե, շատ հիասթափված եմ արդյունքից եւ ինչպես բոլոր ֆուտբոլիստները, խնդրում եմ ներել 3 միավորի կորստի համար», հայտարարել է Էրիկսոնը:

Այդ խաղից հետո հավաքականի երկրպագուները պահանջում էին Էրիկսոնի հրաժարականը: Վերջինս ըմբռնումով է մոտեցել այդ պահանջին, սակայն հայտարարել է, որ չի պատրաստվում հրաժարական տալ: Մարզչին իրենց վստահությունն են հայտնել Դեյվիդ Բեքհեմն ու նրա խաղընկերները՝ խոստանալով մնացած հանդիպումներում հաղթել Ավստրիայի եւ Լեհաստանի հավաքականներին:

Հակառակ Էրիկսոնի հայտարարությանը, բրիտանական «The Sun» թերթը որոշել է հարցման միջոցով գտնել գլխավոր մարզչի փոխարինողին: Թերթն առաջարկել է յոթ մարզչի թեկնածություն, որոնցից մեկի օգտին պետք է քվեարկի հարցման յուրաքանչյուր մասնակից: Թեկնածուների թվում են Ալան Կերբիշլին («Չարլտոն»), Սթիվ Մակլարենը («Միդլսբրո»), Բրայան Ռոբսոնը («Վեստ Բրոմվիչ»), Սեմ Էլարդայսը («Բոլտոն»), Սթիվ Բրյուսը («Բիրմինգհեմ»), Ստյուարտ Պիրսը («Մանչեսթր Սիթի») եւ Սվեն Գորան Էրիկսոնը:

Ի դեպ, նշված թեկնածուներից երեքն արդեն հայտնել են հավաքականը գլխավորելու իրենց պատրաստակամության մասին: «Ինձ համար մեծ պատիվ է գլխավորել ազգային հավաքականը: Եթե Էրիկսոնը հրաժարական տա, պատրաստ եմ զբաղեցնել նրա պաշտոնը: Կարծում եմ, ակումբում այդ հարցում չեն խոչընդոտի», նշել է Սեմ Էլարդայսը: Իսկ ահա Ալան Կերբիշլին հետեւյալն է հայտարարել. «Ինչպես եւ ցանկացած անգլիացի մարզիչ, ես էլ երազում եմ մարզել հավաքականը: Եվ եթե ինձ հրավիրեն, կհամաձայնվեմ: Սակայն առայժմ նման առաջարկ չեմ ստացել եւ «Չարլտոնի» գլխավոր մարզիչն եմ»:

«Մանչեսթր Սիթիի» գլխավոր մարզիչ Ստյուարտ Պիրսն էլ իրեն հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնում պատկերացնում է 10 տարի անց: «Յուրաքանչյուր մարզիչ էլ երազում է գլխավորել հավաքականը: Ես բացառություն չեմ: 10 տարի անց անպայման կգլխավորեմ հավաքականը, իսկ առայժմ իմ ողջ ուշադրությունը բեւեռված է «Մանչեսթր Սիթիին»: Ժամանակին հավաքականում հանդես եմ եկել մի քանի մարզիչների ղեկավարությամբ, սակայն ամենալավ հիշողությունները կապված են Թերի Վենեյբլսի եւ Գլեն Հոդլի հետ: Շատ եմ ափսոսում, որ նրանց չհաջողվեց իրականացնել իրենց մտահղացումները», հայտարարել է Պիրսը:

armentel

ԹԱՓՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելը» Հայաստանում գործող հեռահաղորդակցության պաշտոնական օպերատորն է, որն ունի ավելի քան 800.000 բաժանորդ եւ գործունեություն է ծավալում հանրապետության ինչպես շարժական, այնպես էլ ֆիքսված հեռախոսային ցանցերի բնագավառում: «Արմենտելը» տարեկան միլիոնավոր դոլարների ներդրումներ է կատարում հանրապետության ֆիքսված հեռախոսակապի ենթակառուցվածքների թվայնացման եւ շարժական կապի ծառայությունների ընդլայնման եւ նոր տեխնոլոգիաների ներմուծման ուղղությամբ: Ներկայումս «Արմենտելը» գտնվում է մատուցվող ծառայությունների ընդլայնման փուլում եւ իրականացնում է իր աշխատուժի ու գործընթացների հիմնական վերակազմավորում՝ առաջարկելով նոր հետաքրքրական աշխատանք դինամիկ եւ եռանդուն անձանց, ովքեր փնտրում են հետաքրքիր ու խոստումնալից աշխատանքային միջավայր:

Պաշտոնի անվանումը՝ խմբի ղեկավար	Զեկուցում է՝ ինֆորմացիոն տեխնոլոգիայի գլխավոր տնօրենին

Համառոտ նկարագիրը՝ բաժնի աշխատանքների կազմակերպում: Համագործակցում ԲՀՇԿ այլ բաժինների հետ: Պայմանագրային բջջային կապի բիլինգի աշխատանքների կազմակերպում:

Պահանջները.

- Բարձրագույն տեխնիկական կրթություն
- Աշխատանքին վերաբերող դասընթացներ. Վերապատրաստում պայմանագրային բջջային կապի բիլինգի, ծրագրային լեզուների վերապատրաստում, որոնք օգտագործվում են «Արմենտելում» եւ անգլերենի ուսուցում
- Ցանցի ադմինիստրացիա. հիմնական գիտելիք (TCP/IP, VPN, Internet, Intranet) հեռախոսակապի ծառայությունների եւ համակարգերի շահագործման իմացություն
- Ծրագրավորում-վերլուծություն. Հիմնական գիտելիք՝ ODBC, Transact-SQL, Oracle, Visual FoxPro 6,0, ODBC, Internet, Email, Microsoft Office
- Համակարգի եւ/կամ ցանցի դիզայն. Ցանցի նկարագրի եւ համակարգի շահագործման պրոցեսների մասնակցություն
- Ղեկավարության հմտություններ. Օպերատիվ փորձ եւ կառավարման գիտելիքներ: Կարողանալ կազմակերպել եւ ղեկավարել բաժնի աշխատանքները:

Պարտականությունները.

- Պայմանագրային բջջային կապի բիլինգի կոնֆիգուրացիա
- Տարիֆային պլանի ղեկավարում
- Փաստաթղթերի կանոնակարգման աշխատանքին աջակցություն
- Շարժական հեռախոսակապի կանխավճարային ծառայությունների հաշվարկային համակարգի շահագործում
- «Արմենտելի» ստորաբաժանումներին եւ բաժանորդների սպասարկման հետ կապված կառույցներին (բիլինգի) անհրաժեշտ ինֆորմացիայով ապահովում (օպերատիվ եւ ամսական), համաձայն ընդունված կարգի եւ ժամանակացույցի
- Ամսական ինֆորմացիայի արխիվացում
- Ինֆորմացիայի պահպանման, գաղտնիության եւ անվտանգության ապահովում
- Բիզնես-պլանի նախագծի մշակման մասնակցություն
- Բաժնի բյուջեի մշակման աշխատանքների մասնակցություն
- Բաժնի աշխատակիցների վերապատրաստման գործընթացի կազմակերպում:

Դիմումը ներկայացնել՝ *«Արմենտել» ՓԲ, կադրերի վարչություն, Ահարոնյան 2, Երեւան 375014*

Ավարտման ժամկետը՝ 2005 թ. սեպտեմբերի 25-ը:

Ծանուցում

AMERICAN EMBASSY YEREVAN VACANCY ANNOUNCEMENT

OPEN TO: All Interested Candidates
POSITION: Political Specialist, FSN-10; FP-5 (steps 5 through 14)
OPENING DATE: September 6, 2005
CLOSING DATE: September 20, 2005

The U.S. Embassy in Yerevan, Armenia is seeking an individual for the position of a Political Specialist in the Political/Economic section.

BASIC FUNCTION OF POSITION

Draft Analytical and factual reports on political, human rights issues (HHR portions,) legislative and judiciary, national and local election-related issues, regional developments, corruption and Diaspora-related issues. Also, draft factual reports on government reshuffles, health issues (including AIDS,) criminal events, Armenia's membership and obligations in international organizations. Develop and maintain personal working relationship with key political, legislative, human rights and law enforcement key figures. Advise the Ambassador, Deputy Chief of Mission and Political/Economic section on political and social trends, legislation and law enforcement through regular press briefings, memos and e-mails.

A copy of the complete position description listing all duties and responsibilities is available on www.usa.am and in the Human Resources office. Contact number (37410) 46-47-00.

QUALIFICATIONS REQUIRED

NOTE: All applicants are instructed to address each selection criterion detailed below with specific and comprehensive information supporting each criteria.

- Possession of masters degree in Political Science, International Relations, History, International Law or other closely related field.
- Minimum eight years progressively responsible experience in social science research and analysis, newspaper reporting on political matters, university teaching, or closely related field.
- Level 5 (professional fluency) in both written and spoken English, Russian and Armenian.
- A thorough knowledge of Armenias political institutions, structure, political parties and systems, historical development and legal structure and Constitution, as well as a thorough knowledge of internal political reporting requirements and procedures.
- Ability to maintain contacts up to high levels with individuals in the public and private sector.
- Must be computer literate.

SUBMIT APPLICATION TO

Human Resources Office
Attention: Gohar Sargsyan
1 American Avenue, Yerevan 375082, Armenia
FAX: (374 10) 46-47-42

Alternatively, you can send your resumes/application to yerevanvacancies@state.gov

CLOSING DATE FOR THIS POSITION September 20, 2005
An Equal Opportunity Employer

INECOBANK www.inecobank.am

Ինեկոբանկը հայտարարում է մրցույթ՝ հետեւյալ թափուր աշխատատեղերը լրացնելու համար

1. Պլանավորման եւ վերլուծության բաժնի առաջատար մասնագետ
2. Պլանավորման եւ վերլուծության բաժնի մասնագետ
3. Ֆինանսական վերահսկողության բաժնի պետ
4. Ֆինանսական վերահսկողության բաժնի առաջատար մասնագետ
5. Ֆինանսական վերահսկողության բաժնի մասնագետ
6. Առեւտրային վարկավորման բաժնի վարկային մասնագետ
7. Զարգացման եւ մարքեթինգի վարչության պետ

Աշխատանքային պարտականություններին եւ պահանջվող որակավորումներին կարող եք ծանոթանալ Ինեկոբանկի ինտերնետային էջից՝ ***www.inecobank.am***

ԴԻՄՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՆՁՆՄԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԿԵՏԸ՝
22.09.2005

Ինքնակենսագրականը (ռեզյումեն)՝ հայերեն կամ անգլերեն լեզուներով, ինչպես նաեւ ուղեկցող նամակը կարող եք ուղարկել ***hr@inecobank.am*** հասցեով (խնդրում ենք նշել՝ որ թափուր տեղին եք հավակնում) կամ բերել Ինեկոբանկ՝ ք. Երեւան, Թումանյան 17, 304 սենյակ հասցեով:

---

armentel

Արմենտելը տեղեկացնում է

Հարգելի քաղաքացիներ, ցանկանում ենք Ձեզ տեղեկացնել, որ «Արմենտել»-ը շարունակում է բջջային կապի կանխավճարային քարտերի (Easy card-երի) տրամադրումը՝ ըստ դիմումների:

Գործընթացը հստակեցնելու եւ դիմումները բավարարելու նպատակով խնդրում ենք ստորեւ նշված հերթական համարներով հերթագրված բաժանորդներին դիմել համապատասխան բաժանորդների սպասարկման բաժիններ մինչեւ սեպտեմբերի 26-ը.

ԲՍ բաժին	Դիմումների համարները
22 (23,24,25,28)	18424-19605
62 (63,64,65)	20799-23089
70 (72,73)	22610-28013

Տեղեկացնում ենք նաեւ, որ սեպտեմբերի 26-ին Երեւան քաղաքի ԲՍ բաժիններում ամբողջությամբ կավարտվի դիմումների բավարարման գործընթացը:

Արմենիա Տելեֆոն Կոմպանի

ACBA BANK
ՀԱՅԳՅՈՒՂՓՈԽԲԱՆԿ

Իրավաբանի թափուր հաստիքի համար ***աշխատանքի ենք հրավիրում*** մինչեւ 35 տարեկան, բարձրագույն իրավաբանական կրթությամբ եւ աշխատանքային փորձ ունեցող անձանց:

Ցանկացողները կարող են ներկայացնել իրենց ինքնակենսագրականը մինչեւ սույն թվականի հոկտեմբերի 1-ը Բայրոնի 1 հասցեով (Կոնսերվատորիայի հարեւանությամբ):

ԿՈՐԵԼ Է

Անհատ ձեռնարկատեր ***Վոլոդյա Մարտիրոսի Սարիբեկյանի*** վկայականը՝ N 01Ա001413, գրանցման թիվ՝ 286.000028, ամսաթիվ՝ 06.06.1994 թ.:
Համարել անվավեր:

www.azg.am

---

armentel

ԹԱՓՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտել»-ը Հայաստանում գործող հեռահաղորդակցության պաշտոնական օպերատորն է, որն ունի ավելի քան 800.000 բաժանորդ եւ գործունեություն է ծավալում հանրապետության ինչպես շարժական այնպես էլ ֆիքսված հեռախոսային ցանցերի բնագավառում: «Արմենտել»-ը տարեկան միլիոնավոր դոլարների ներդրումներ է կատարում հանրապետության ֆիքսված հեռախոսակապի ենթակառուցվածքների թվայնացման եւ շարժական կապի ծառայությունների ընդլայնման եւ նոր տեխնոլոգիաների ներմուծման ուղղությամբ: Ներկայումս «Արմենտել»-ը գտնվում է մատուցվող ծառայությունների ընդլայնման փուլում, եւ իրականացնում է իր աշխատուժի եւ գործընթացների հիմնական վերակազմավորում՝ առաջարկելով նոր հետաքրքիր աշխատանք դինամիկ եւ եռանդուն անձանց, ովքեր փնտրում են հետաքրքիր եւ խոստումնալից աշխատանքային միջավայր:

Պաշտոնի անվանումը՝	Հերթափոխային ճարտարագետ	Զեկուցում է՝ ինֆորմացիոն տեխնոլոգիայի Գլխավոր տնօրենին
Համառոտ նկարագիրը՝	Պայմանագրային բջջային բիլինգ ինֆորմացիայի ռեսուրսների ղեկավարում	

Պահանջները.

- **Բարձրագույն կրթություն**
- **Աշխատանքի վերաբերող դասընթացներ.** Վերապատրաստում պայմանագրային բջջային կապի բիլինգի, ծրագրային լեզուների վերապատրաստում, որոնք օգտագործվում են Արմենտելում եւ անգլերեն լեզվի ուսուցում
- **Ցանցի ադմինիստրացիա.** հիմնական գիտելիք (TCP/IP, VPN, Internet, Intranet) հեռախոսակապի ծառայությունների եւ համակարգերի շահագործման իմացություն
- **Ծրագրավորում-վերլուծություն.** հիմնական գիտելիք ODBC, Transact-SQL, Oracle, Visual FoxPro 6.0,ODBC, Internet, Email,Microsoft Office
- **Համակարգի եւ/կամ Ցանցի Դիզայն.** Ցանցի նկարագրի եւ համակարգի շահագործման պրոցեսների մասնակցություն
- **Ղեկավարության հմտություններ.** Օպերատիվ փորձ եւ կառավարման գիտելիքներ: Կարողանալ կազմակերպել եւ ղեկավարել բաժնի աշխատանքները :

Պարտականությունները.

- Ռեսուրսների կառավարում
- Միացման սերվերի ավտոմատ շահագործում
- IMSI-բջջային համարի լինկի ստեղծում
- Համակարգից օգտվողների գրանցում եւ մուտքերի հաշվառում
- Օգտվողների գործողությունների հսկում
- Տվյալների գաղտնիություն
- Համակարգի եւ տեխնոլոգիական տեստինգ
- CBOSSbcc-ի Patch set կիրառում
- Զանգի գնահատման գործընթացների հսկում եւ աջակցում
- Ադմինիստրատիվ բառարան
- CBOSSbcc շահագործման հսկում

Դիմումը ներկայացնել՝ »ԱրմենՏել« ՀՁ, Կադրերի վարչություն, Ահարոնյան 2, Երեւան 375014

Ավարտման ժամկետը՝ 2005թ. սեպտեմբերի 25-ը

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

Լրատվական գործունեություն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետության 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրված՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Հակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 14.09.2005, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Գինո» տպարանը: